

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**Навчально-науковий інститут економіки і управління
Кафедра обліку і аудиту**

«До захисту в ЕК»
Директор інституту
Олег ШЕРЕМЕТ
(підпис) (ім'я та прізвище)

« ___ » _____ 20__ р.

«До захисту допущено»
В.о. завідувача кафедри
Ольга МИХАЙЛЕНКО
(підпис) (ім'я та прізвище)

« ___ » _____ 20__ р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА**

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

(код та назва спеціальності)

освітньо-професійної програми «Облік і аудит»

на тему: «Облікове, інформаційне та контрольне забезпечення процесу розрахунків з постачальниками»

Виконав: здобувач 2 курсу, групи 5

Ляшенко Анастасія Віталіївна

(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

_____ (підпис)

Керівник Кудренко Наталія Володимирівна

(прізвище, ім'я та по батькові повністю)

_____ (підпис)

Рецензент Олексій ЛИСЕНОК

(ім'я та прізвище)

_____ (підпис)

Я як здобувач(ка) Національного університету харчових технологій розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я не надавав(-ла) і не одержував(-ла) недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Здобувач _____
(підпис)

Київ – 2022 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Навчально-науковий інститут економіки і управління _____

Кафедра обліку і аудиту _____

Освітній ступінь магістр _____

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування» _____

(код і назва)

Освітньо-професійна програма Облік і аудит _____

(назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри обліку і аудиту

О.В. Михайленко

“01” листопада 2021 року

З А В Д А Н Н Я НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Ляшенко Анастасії Віталіївни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Облікове, інформаційне та контрольне забезпечення процесу розрахунків з постачальниками

керівник роботи Кудренко Наталія Володимирівна, канд. екон. наук, доц.,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від “13” жовтня 2021 року №820-
кС

2. Строк подання здобувачем роботи 01 лютого 2022 р.

3. Вихідні дані до роботи чинні нормативно-правові акти з регулювання обліку, аналізу та аудиту розрахунків з постачальниками; дані фінансової і статистичної звітності, первинні документи Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» за 2019 – 2020 рр.

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) Вступ. Розділ І. Методологічні основи обліку розрахунків з постачальниками. Розділ ІІ. Аналіз діяльності Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» та організація і методика проведення економічного аналізу розрахунків з постачальникам. Розділ ІІІ. Теоретико-методологічні основи аудиту розрахунків з постачальниками. Висновки і пропозиції

5. Перелік графічного матеріалу

Організаційна структура управління, Структура бухгалтерії, Техніко-економічний аналіз Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» за 2019-2020 рр., Розрахунок показників рентабельності Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей», Аналіз динаміки та структури кредит. заборгованості Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» за 2019-2020 роки, Розрахунок показників кредит. заборгованості, План аудиторської перевірки розрахунків з постачальниками, Програма аудиторської перевірки розрахунків з постачальниками.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 01 листопада 2021 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Вступ	02.11.21-17.11.21	Виконано
2	Розділ 1. Методологічні основи обліку розрахунків з постачальниками.	18.11.21-30.11.21	Виконано
3	Розділ 2. Аналіз діяльності Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» та організація і методика проведення економічного аналізу розрахунків з постачальникам	01.12.21-20.12.21	Виконано
4	Розділ 3. Теоретико-методологічні основи аудиту розрахунків з постачальниками	21.12.21-16.01.22	Виконано
5	Висновки і пропозиції	17.01.22-23.01.22	Виконано
6	Перелік використаних літературних джерел	24.01.22-30.01.22	Виконано

Здобувач _____ Ляшенко А.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ Кудренко Н.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Ляшенко А.В.

Облікове, інформаційне та контрольне забезпечення процесу розрахунків з постачальниками.

Предметом дослідження є сукупність теоретико-методичних основ та практичних засад організації облікового і контрольного забезпечення розрахунків з постачальниками та їх удосконалення на підприємстві.

Об'єктом дослідження є процес організації обліку, аналізу та аудиту розрахунків з постачальниками Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей».

За результатами дослідження було розглянуто теоретико-методологічні засади бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками, досліджено нормативно-правову базу регулювання обліку, аналізу та аудиту розрахунків з постачальниками та наведено типові проведення з обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками. Також було досліджено організаційно-економічну характеристику Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей», проведено техніко-економічний аналіз за 2019-2020 рр. та здійснено розрахунок показників рентабельності підприємства за 2019-2020 рр.. Крім того, було описано методологічні та практичні основи аналізу розрахунків з постачальниками, здійснено аналіз розрахунків з постачальниками за 2019-2020 рр.

Проведено аудит розрахунків з постачальниками зі складанням плану та програми аудиторської перевірки, а також аудиторського звіту та висновку.

Рік виконання кваліфікаційної роботи магістра – 2021

Рік захисту – 2022

Ключові слова: розрахунки з постачальниками, зобов'язання, первинні документи, звітність, документування, аудит розрахунків з постачальниками.

Зміст роботи розкрито на 95 сторінках формату А4, включаючи 12 таблиць, 19 рисунків, 39 літературних джерел.

ANNOTATION

Lyashenko A.V.

Accounting, information and control support of the process of settlements with suppliers.

The subject of the study is the accounting, analysis and audit of settlements with suppliers.

The object of the study is the organization of accounting, analysis and audit of settlements with suppliers of the Branch of TDV "Yagotynsky butter factory" "Yagotynske for children".

According to the results of the study, the theoretical principles of accounting for settlements with suppliers were considered, the regulatory framework for accounting, analysis and audit of settlements with suppliers was investigated and standard accounting for settlements with suppliers and contractors were presented. The organizational and economic characteristics of the Yagotynsky Dairy Plant Branch of Yagotynske Dairy for Children were also studied, a technical and economic analysis for 2019-2020 was conducted, and the company's profitability indicators were calculated. In addition, the methodological and practical bases of the analysis of settlements with suppliers were described, the analysis of settlements with suppliers for 2019-2020 was carried out.

An audit of settlements with suppliers was conducted with the preparation of the audit plan and program, as well as the audit report and conclusion.

Year of qualification work of the master - 2021

Year of work protection - 2022

Keywords: settlements with suppliers, liabilities, primary documents, reporting, documentation, audit of settlements with suppliers.

The content of the work is revealed on 95 pages of A4 format, including 12 tables, 19 figures, 39 references.

Зміст

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ I. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ.....	10
1.1. Наукові дослідження економічної сутності розрахунків з постачальниками.....	10
1.2. Нормативно-правове регулювання обліку, аналізу та аудиту розрахунків з постачальниками та їх відображення в звітності підприємства	19
1.3. Організація та методика обліку розрахунків з постачальниками.....	25
РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ФІЛІЇ ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД» «ЯГОТИНСЬКЕ ДЛЯ ДІТЕЙ» ТА ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ.....	32
2.1. Організаційно-економічна характеристика та організація обліку в Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей».....	34
2.2. Аналіз виробничо-господарської діяльності та фінансового стану Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей».....	42
2.3. Методологічні та практичні основи аналізу розрахунків з постачальниками	47
РОЗДІЛ III. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ.....	54
3.1. Теоретичні аспекти аудиту розрахунків з постачальниками.....	54
3.2. Організація проведення аудиту розрахунків з постачальниками в Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей».....	59
3.3. Напрями удосконалення обліково-аналітичних та контрольних аспектів розрахунків з постачальниками.....	65
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ.....	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	75
ДОДАТКИ.....	80

ВСТУП

Актуальність теми дослідження визначається тим, що під час своєї діяльності кожна організація потребує використання різних ресурсів, таких як грошові, виробничі, кадрові, нематеріальні. Вони забезпечують постійну та ефективну виробничу діяльність. Операції постачання є одним із чинників, що викликає появу розрахункових процесів. Ці процеси є передумовою виникнення заборгованостей, які мабуть значний вплив на фінансове становище та інші показники діяльності компанії.

Досить часто на підприємствах виникають проблеми, пов'язані з простроченням платежів, недосконалою системою обліку та контролю за розрахунки, різні зловживання робочим положенням, помилки збоку працівників та іншими факторами. Все це спричиняє розлади в організації розрахункової та фінансової системи. Саме тому ефективне та якісне здійснення обліку цього виду заборгованості, вчасне їх відображення в регістрах та систематичні перевірки розрахунків несуть в собі вагоме значення для зміцнення позицій організації в конкурентних умовах ринку.

Дослідженням та удосконаленням проблемних питань обліку та аудиту розрахунків із постачальниками присвячено роботи наступних українських науковців: В.І. Матюха, Л.М. Чернелевський, І.М. Мягких, Н.Г. Слободян, Г.В. Мисака, Н.В. Новицька, Г.Г. Осадча, О.В. Лишиленко та інші.

Зарубіжна практика базується на розробках та дослідженнях таких вчених як Р. Адамс, Г. Р. Дженік, Дж. Лоббек, Р. Додж, К. Друрі, Д. Робертсон, В. Д. Андреев, А. Аренс, М. Готліб.

Проте нині залишаються невирішені проблемні аспекти даної теми.

Метою даної роботи є обґрунтування теоретико-методичних та практичних основ обліку, аналізу та аудиту розрахунків з постачальниками на підприємстві, виокремлення проблемних моментів та розробка рекомендацій щодо їх удосконалення.

Завданнями дипломної роботи є:

- дослідження теоретико-методичних аспектів обліку розрахунків з постачальниками на підприємстві;
- вивчення нормативно-правової бази регулювання обліку, аналізу та аудиту розрахунків з постачальниками;
- дослідження аналітичного та синтетичного обліку розрахунків з постачальниками;
- ознайомлення з організаційно-економічною характеристикою досліджуваного підприємства;
- проведення техніко-економічного аналізу діяльності Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» та аналізу розрахунків з постачальниками підприємства за 2019 – 2020 рр.;
- дослідження теоретико-методичних основ та узагальнення методики проведення аудиту розрахунків з постачальниками;
- надання рекомендацій щодо удосконалення обліково-аналітичних та контрольних основ розрахунків з постачальниками.

Предметом дослідження є сукупність теоретико-методичних аспектів та практичних засад організації облікового і контрольного забезпечення розрахунків з постачальниками та їх удосконалення на підприємстві.

Об'єктом дослідження є організація обліку, аналізу та аудиту розрахунків з постачальниками Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей».

Методами, які використовувалися в даній дипломній роботі є діалектичний метод, методи індукції та дедукції, аналізу та синтезу, системні підходи, реєстрації та класифікації даних з метою їх класифікації, систематичного спостереження, узагальнення інформація.

Інформаційною базою слугували законодавчі та нормативні акти, Міжнародні стандарти, що регламентують порядок обліку та проведення аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками, методичні матеріали, джерела мережі Інтернет, наукові статті вітчизняних та зарубіжних учених з обліку і аудиту розрахунків з постачальників та звітність досліджуваного підприємства.

РОЗДІЛ I. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ

1.1. Наукові дослідження економічної сутності розрахунків з постачальниками

Діяльність будь-якого підприємства пов'язана з певною сукупністю процесів, які складають кругообіг коштів на підприємстві. Серед цих процесів чільне місце займає процес постачання, як початкова стадія кругообігу.

Процес придбання предметів та засобів виробництва є важливою передумовою для здійснення основної діяльності підприємства і одним із основних господарських процесів кругообігу капіталу, який здійснюється в ході нормального операційного циклу діяльності будь-якого підприємства.

Процес постачання передбачає закупівлю підприємством матеріалів необхідних для його функціонування, а отже під час реалізації цього процесу підприємства вступають у взаємовідносини з постачальниками товарноматеріальних цінностей та, отримавши необхідні цінності, розраховуються з ними.

Отже, постачальники виступають при закупівлі предметів та засобів праці основними контрагентами підприємств.

Колектив учених на чолі з Огійчуком М. Ф. наводить наступну характеристику зазначених контрагентів:

Постачальники - це юридичні або фізичні особи, які здійснюють постачання товарно-матеріальних цінностей (сировини, матеріалів, палива, запасних частин, МШП), та забезпечують підприємства послугами (подача електроенергії, газу, води), виконують роботи (поточний і капітальний ремонт основних засобів тощо) [19].

Для якісного здійснення розрахунків з постачальниками, операції, що супроводжують процес закупівлі повинні бути відображені в обліку. Такі операції називаються розрахунковими.

За словами Попова А.В.: «Розрахунки представляють собою відносини, що виникають між підприємствами і організаціями під час збуту, розподілу та перерозподілу суспільного продукту шляхом здійснення статутної діяльності. Згідно з укладеними договорами базуються розрахунки на переміщенні товарів. Підприємства самостійно укладають господарські договори, а за допомогою банку зазвичай здійснюються розрахунки за продукцію, яка відпускається згідно цих договорів [33].

При цьому сам процес організації розрахункових відносин є доволі складним, так як перед підписання договорів постачання передує складна робота щодо визначення потреби в цінностях, їх асортименті та виборі постачальників.

Обдуманий підхід до вирішення цих питань дозволяє оптимізувати розрахунки підприємства з постачальниками та підрядниками та уникнути неконтрольованого виникнення кредиторської заборгованості у ході їх здійснення.

Завдяки вивченню організації процесу постачання та порядку виникнення розрахункових відносин можна зобразити цей процес у вигляді певної схеми.

Розроблену схему організації процесу постачання та виникнення договірних зобов'язань при розрахунках з постачальниками і підрядниками зображено на рис. 1.1.

Рис. 1.1. Схема організації процесу постачання та виникнення розрахункових відносин з постачальниками

Отже, здійснюючи безперервну господарську діяльність, підприємство постійно вступає в розрахунки з постачальниками, тому правильна організація їх обліку має важливе значення для ефективного використання засобів підприємства.

Логічно, що при розрахунках з постачальниками кредиторська заборгованість виникає частіше ніж дебіторська. Вона відображається в обліку як зобов'язання підприємства. Законодавче визначення поняття «Зобов'язання» наведене в однойменному П(С)БО 11, в якому зазначено: «Зобов'язання - це заборгованість підприємства, що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому повинно забезпечити

зменшення ресурсів підприємства, що втілюють в собі економічні вигоди» [10].

Лобова Н.В. зазначає, що розмір кредиторської заборгованості за напрямками її виникнення обов'язково повинен показуватися в пасиві балансу підприємства. Для її відображення передбачено спеціальні статті. Дані цих статей дають змогу інвесторам оцінити фінансовий стан підприємства, рівень його платоспроможності [27].

Для відображення кредиторської заборгованості за розрахунками з постачальниками та підрядниками в бухгалтерському обліку та балансі підприємства її слід розділити на дві групи відповідно до класифікації зобов'язань, передбаченої в П(С)БО 11 [10] (рис. 1.2).

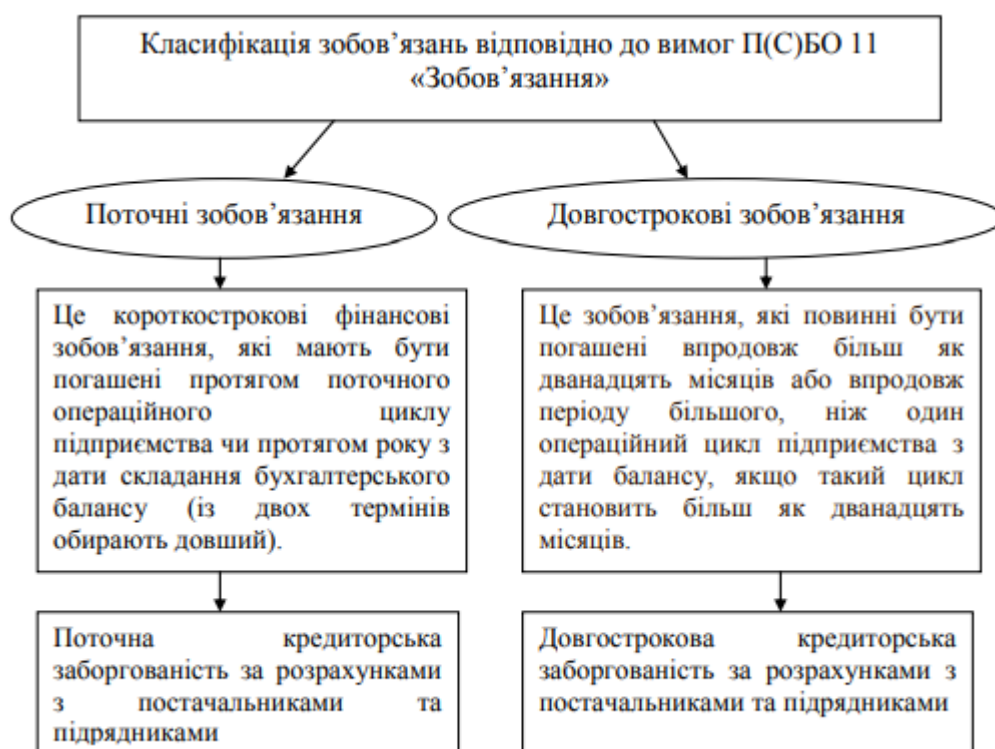

Рис. 1.2. Класифікація зобов'язань підприємства відповідно до вимог П(С)БО 11 «Зобов'язання»

Як видно з рисунка, заборгованість підприємства перед постачальниками може відноситися як до довгострокових зобов'язань, так і до поточних. При цьому, слід відмітити, що частину довгострокової

заборгованості, яка буде погашена протягом найближчих дванадцяти місяців, слід перевести до складу поточних зобов'язань. Отже, поточні зобов'язання складаються з двох частин. Схематично це можна представити наступним чином (рис. 1.3).

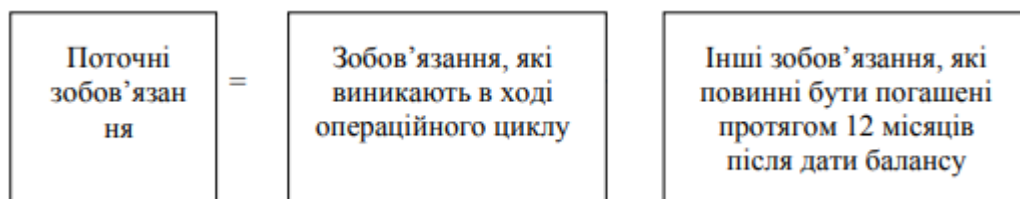

Рис. 1.3. Визначення поточних зобов'язань відповідно до П(С)БО 11

Як уже зазначалося, методологія формування інформації щодо класифікації заборгованості розкрита в бухгалтерському стандарті П(С)БО 11 «Зобов'язання», яке встановлює правила відображення сум заборгованості у фінансовій звітності. При цьому показники питомої ваги дебіторської заборгованості в оборотних активах свідчать про те, наскільки останні сформовані за рахунок боргів підприємства, а питома вага кредиторської заборгованості в капіталі і зобов'язаннях показує на скільки фінансово залежить підприємство від кредиторів. Отже, правильна організація розрахункових операцій забезпечує стійкість оборотності коштів підприємства, закріплення договірної і розрахункової дисципліни та покращує його фінансовий стан. Кравець В. наголошує, що велике значення мають обставини виникнення заборгованості. З цієї точки зору її, насамперед, треба поділити на грошову і товарну, що має активізувати роботу з аналізу заборгованостей та підвищити контроль за дотриманням розрахункової дисципліни з боку керівництва. Кредиторська заборгованість поділяється на: грошово - кредиторську, тобто яка виникла у зв'язку з отриманням коштів; товарно - кредиторську, що виникла у зв'язку з отриманням матеріальних цінностей; бартерно - кредиторську, яка виникає при відвантаженні товарів за бартерним контрактом [25].

За визначенням Омельницької З.: «Договір (контракт) купівлі-продажу представляє комерційний документ, завдяки якому проводиться оформлення торговельної угоди. В цьому документі обов'язкова письмова угода сторін про надання товарів - зобов'язання продавця надати вказане майно у власність покупця та зобов'язання покупця прийняти це майно та оплатити вказану грошову суму» [30].

З деяких пір все більше підприємств виявляють зацікавленість до традиційних форм договірних відносин, що добре зарекомендували себе. Одна з них - договір поставки. Договором поставки називають договір, що укладається між підприємствами, за якими постачальник зобов'язується передати покупцеві продукцію у строк, що не збігається з моментом укладення договору, а покупець зобов'язується прийняти й оплатити її. На перший погляд поставка дуже нагадує купівлю-продаж. Але насправді між ними є відмінності (рис. 1.4).

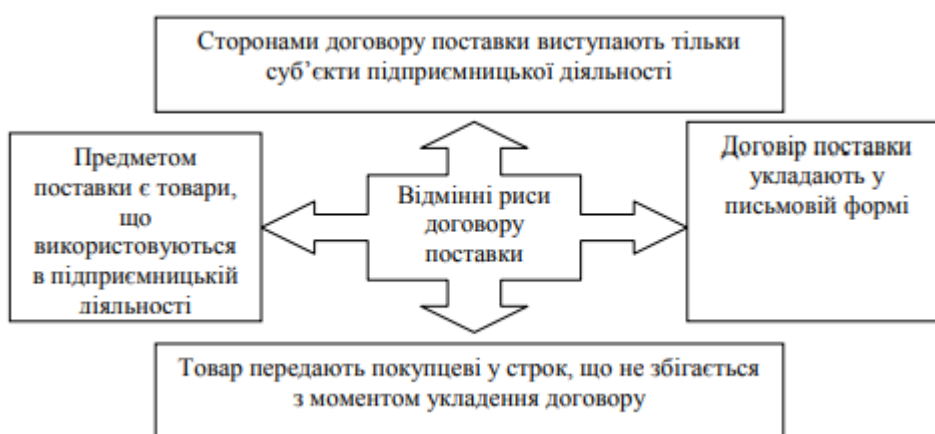

Рис. 1.4. Основні риси договору постачання

Отже, підприємства при закупівлі цінностей частіше за все заключають зі своїми партнерами саме договори поставки. При підписанні такого договору з постачальниками до нього повинні бути включені наступні умови:

- номенклатура (асортимент) товарів, що поставляються. Як правило, такі дані записують до специфікації, яку додають до договору;

- якість товару.

У договорі з цього приводу доцільно зазначити, яким документам (ДСТУ, ТУ, сертифікат виробництва, зразок-еталон тощо) повинен відповідати товар. У постачальника слід вимагати документ, що підтверджує якість товару (наприклад, сертифікат відповідності). Тут же потрібно приділити увагу і комплектності продукції, що поставляється. Так, у договорі може бути сказано про поставку продукції з додатковими до комплекту виробами або, навпаки, без окремих компонентів, не потрібних покупцеві;

- кількість і строки поставки. Необхідно мати на увазі, що договір можна укласти як на одноразову поставку, так і на поставки протягом конкретного відрізка часу. Для періодичних поставок у договорі потрібно зазначити графік;

- ціна товару. Зазвичай ціну також вказують у специфікації до договору. Потрібно уникати таких формулювань: «ціна товару визначається на підставі рахунків, що виставляються постачальником». На практиці суди дуже часто на її підставі роблять висновок, що умови стосовно ціни сторонами не узгоджені. Як наслідок, договір визнають неукладеним [21].

Зобов'язання з постачання товарів вважається виконаним у момент фактичної передачі товарів покупцеві та переходу права власності на ці товари до покупця.

Якщо під час підписання договору поставки перелічені умови передбачено, можна вважати, що необхідний мінімум виконано. Також необхідно звернути увагу на міри відповідальності. Потрібно знати, що визначати відповідальність у договорі - право сторін, від якого вони можуть відмовитися повністю або частково. Тому найкращий варіант - записати в договорі конкретні види порушень і розміри санкцій за них.

Під час вирішення спорів за договорами поставки потрібно врахувати, що загальний строк для стягнення основної суми боргу - 3 роки. Скорочений

строк (6 місяців) - для стягнення неустойки (штрафу, пені). Саме такий строк застосовують і за позовами про недоліки поставленої продукції .

Отже, оформлення розрахункових відносин з постачальниками повинно мати серйозне юридичне підґрунтя і якість складених договорів визначає якість відносин з постачальниками та підрядниками.

Разом з цим, не дивлячись на важливість процесу складання та підписання договорів, момент їх підписання не відображається в обліку, адже сам факт підписання не свідчить про поставку товарів чи сплату грошових коштів. Тому розрахунки з постачальниками та підрядниками виступають як об'єкт обліку і контролю лише після того, як хоча б одна із сторін почала виконувати свої зобов'язання за складеним договором.

Виходячи з цього, можна визначити основні завдання організації обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками (рис.1.5).

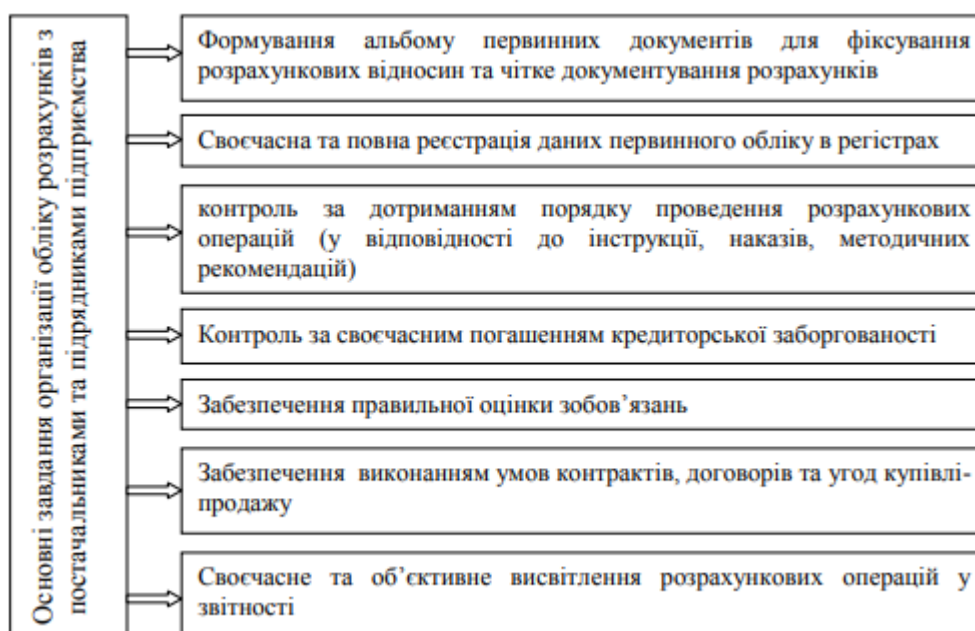

Рис. 1.5. Основні завдання організації обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками підприємства

Як бачимо з рис. 1.5, крім простої фіксації інформації щодо розрахунків організація обліку розрахункових операцій повинна бути

проведена таким чином, щоб забезпечувати, ще й контроль за станом розрахунків, адже лише за таких умов підприємство зможе бути впевненим у своєчасності отримання цінностей.

Виходячи з цього, варто визначити основні завдання контролю за станом розрахунків з постачальниками і підрядниками (рис. 1.6).

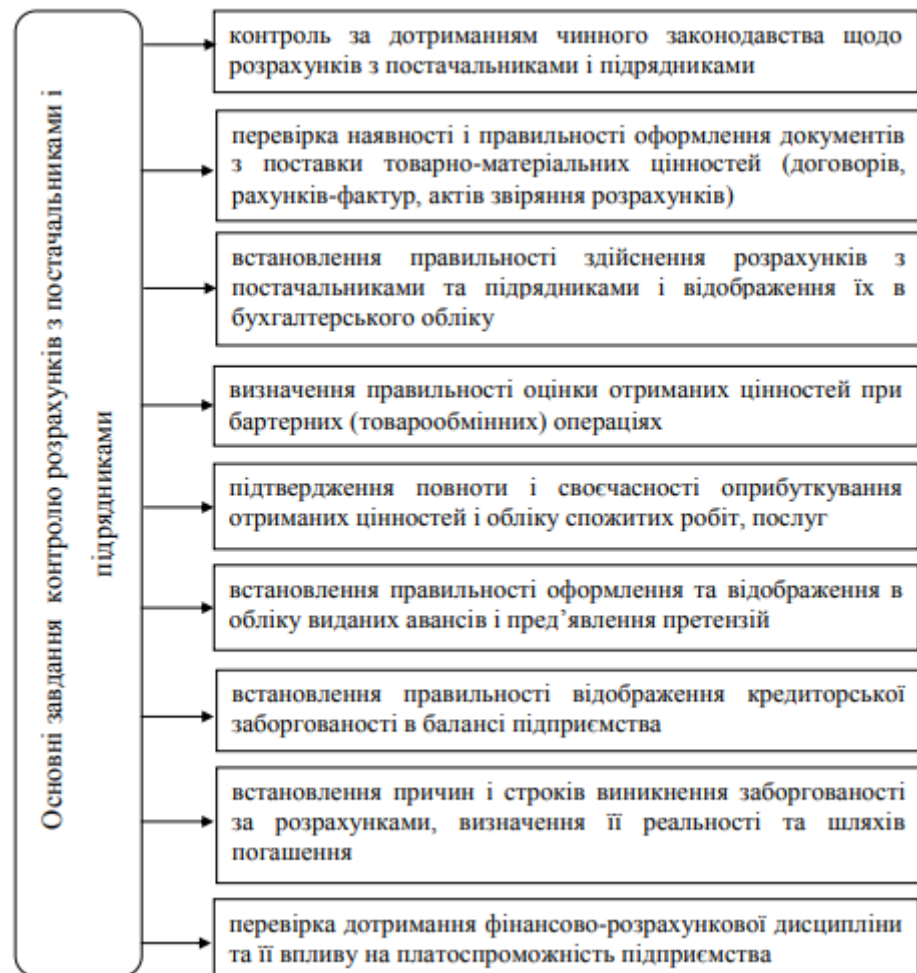

Рис. 1.6. Основні завдання контролю розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві

Таким чином налагоджена система обліку та організація своєчасного контролю за станом розрахунків на підприємствах забезпечить виконання обліком всіх вище перерахованих завдань та своєчасне прийняття управлінських рішень. При цьому раціональний облік та якісний контроль розрахунків з постачальниками та підрядниками можливий лише за умови

дотримання законодавства, що регламентує проведення розрахунків за певними видами та формами.

1.2. Нормативно-правове регулювання обліку, аналізу та аудиту розрахунків з постачальниками та їх відображення в звітності підприємства

Розрахункові відносини з постачальниками та підрядниками мають досить жорсткі законодавчі рамки. Бухгалтерія та контролюючі органи, як внутрішні так і зовнішні, у своїй роботі постійно працюють з різними нормативно-правовими документами. Сукупність нормативних актів складає нормативну базу. Нормативна база представлена у вигляді відповідних законів, постанов, наказів, інструкцій, положень, методичних матеріалів з обліку і звітності, матеріалів з оподаткування. Вони потрібні, щоб забезпечити законність та достовірне відображення господарських операцій, правильність ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності.

Для налагодження роботи підприємства та уникнення зайвих затрат і штрафних санкцій необхідно дотримуватися вимог діючого законодавства. З метою правильного використання нормативно-правових актів, бухгалтерам необхідно усвідомлювати компетенцію та положення органу, згідно якого відповідний нормативно-правовий документ було видано та призначення вказаних документів, тому розглянемо основні нормативно-правові акти, щодо обліку і контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві.

Правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні визначає Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [3]. Це основний документ яким регулюється організація та ведення обліку на підприємстві в цілому.

Методологічні аспекти відображення в обліку інформації про зобов'язання та її розкриття у фінансовій звітності визначено НП(С) БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [9], НП(С)БО 11 «Зобов'язання» [10], НП(С)БО 21 «Вплив зміни валютних курсів» [12], МСБО 37 ««Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» [6], МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» [7].

Основний нормативний документ, який регулює безпосередньо облік зобов'язань є «Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 11 «Зобов'язання». Це положення регулює класифікацію зобов'язань та порядок відображення кредиторської заборгованості за розрахунками з постачальниками і підрядниками в обліку та фінансовій звітності підприємства [10].

МСБО 37 ««Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» є більш розширеним, якщо його порівнювати із П(С)БО 11 «Зобов'язання». Якщо у П(С)БО 11 «Зобов'язання» інформацію щодо оцінки та визнання зобов'язань подано досить стисло, то у МСБО 37 це питання є більш розширеним. Проте, на вітчизняних підприємствах може виникнути проблема застосування норм міжнародного стандарту, так як міжнародні стандарти висувають більш жорсткі та конкретні вимоги щодо ведення обліку кредиторської заборгованості [6].

МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» встановлює принципи, які підприємство повинно застосовувати, щоб повідомляти користувачам фінансової звітності корисну інформацію про природу, величину, час та невизначеність доходів і грошових потоків, що виникають внаслідок договору з клієнтом [7].

В рис. 1.7. наведено порівняльну характеристику визначення категорії зобов'язань за П(С)БО 11 та МСБО 37.

П(С)БО	МСБО
1. Поняття зобов'язань:	
Згідно з П(С)БО 11, забезпечення – це зобов'язання з невизначеною сумою або часом погашення на дату балансу.	У МСБО 37 забезпечення також визнаються зобов'язаннями з невизначеним строком або сумою, оскільки ці зобов'язання є теперішньою і ймовірно, що для його погашення буде потрібне вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди.
2. Визначення зобов'язань:	
Згідно з П(С)БО 11, зобов'язання визнається, якщо його оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок його погашення. Якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню, то його сума включається до складу доходу звітного періоду.	Згідно МСБО 37 забезпечення слід визнавати, якщо: суб'єкт господарювання має теперішню заборгованість (юридичну чи конструктивну) внаслідок минулої події; вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, буде необхідним для погашення заборгованості; можна достовірно оцінити суму заборгованості.
3. Оцінка зобов'язань	
П(С)БО 11: довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки, відображаються в балансі за їх теперішньою вартістю; поточні зобов'язання відображаються в балансі за сумою погашення; непередбачені зобов'язання відображаються на позабалансових рахунках підприємства за обліковою оцінкою.	МСБО 37: сума юридичних або конструктивних зобов'язань має бути найкращою оцінкою видатків, необхідних для погашення заборгованості на дату балансу.
4. Види зобов'язань	
<ul style="list-style-type: none"> - короткострокові позики; - поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями; - короткострокові векселя видані; - розрахунки з постачальниками та підрядниками; - розрахунки за податками та платежами; - розрахунки за страхування; - розрахунки з оплати праці. 	<ul style="list-style-type: none"> - заборгованість за рахунками постачальників та підрядників та інші нараховані зобов'язання; - заборгованість за дивідендами; - нараховані податки, митні платежі, зобов'язання із соціального страхування; - поточна частина довгострокової заборгованості; - доходи майбутніх періодів.

Рис. 1.7. Порівняльна характеристика визначення категорії зобов'язань за П(С)БО та МСБО

П(С)БО 21 «Вплив зміни валютних курсів» характеризується відсутністю розкриття інформації щодо відповідних операцій по кожному виду кредиторської заборгованості, але в іноземній валюті.

Податковий кодекс України визначає облік кредиторської заборгованості в контексті сплати податків. Зокрема, відповідно до його вимог, кредиторську заборгованість, що залишилася не стягнутою після закінчення терміну позовної давності для цілей оподаткування визнають безповоротною фінансовою допомогою, яка включається до складу доходу.

При цьому на суму, раніше включену до податкового кредиту з ПДВ, слід збільшити податкові зобов'язання – на підставі розділу 5 Податкового кодексу України [2].

При відображенні розрахункових операцій на рахунках бухгалтерського обліку підприємства мають застосовувати «План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291» [15]. Порядок відображення досліджуваних операцій на бухгалтерських рахунках та кореспонденцію рахунків визначає «Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій», затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291» [14].

Паралельно з нормативними документами, що регламентують облік розрахунків з постачальниками та підрядниками, для їх раціонального здійснення необхідно враховувати також вимоги нормативних документів, щодо побудови відносин з контрагентами. Якщо підприємство вирішило застосовувати безготівкові форми розрахунків, то їх застосування регламентується «Інструкцією про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затвердженою постановою Правління Національного банку України № 22 від 21.01.2004» [13]. Ця Інструкція визначає можливі форми безготівкових розрахунків та їх документальне оформлення.

Особливості обігу векселів в Україні визначає Закон України «Про обіг векселів в Україні» [4]. Він регулює порядок видачі переказних та простих векселів, здійснення операцій з векселями та виконання вексельних зобов'язань у господарській діяльності.

Порядок підписання договорів та розрахунки з постачальниками і підрядниками шляхом заліку взаємної заборгованості регулюються

Цивільним кодексом України. Зокрема, стаття 217 цього кодексу передбачає момент припинення зобов'язань у разі заліку зустрічних однорідних вимог між контрагентами [1].

Відповідно до вище вказаних нормативних документів в фінансовій звітності підприємства необхідно відобразити лише підтвержені суми заборгованості, яка виникла в ході здійснення розрахунків з постачальниками та підрядниками.

Для цього згідно законодавства перед складанням річної звітності кожне підприємство має провести інвентаризацію заборгованостей. Порядок проведення такої інвентаризації регламентує «Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене наказом Міністерства фінансів України № 879 від 02.09.14 року» [11].

Аналіз нормативно-правових актів щодо організації розрахунків з постачальниками і підрядниками та порядку їх відображення в обліку, дозволяє зробити висновок, що на сьогодні нормативно-законодавча база досить повно регулює вказані питання і в основному відповідає потребам підприємства.

Розрахунки з постачальниками відображаються в пасиві Балансу (Звіт про фінансовий стан), для цього призначений Розділ III «Поточні зобов'язання та забезпечення» (табл.1.1).

Таблиця 1.1

Відображення кредиторської заборгованості в Балансі

Пасив	Код рядка	Джерело інформації для заповнення	Зміст інформації, що наводиться
1	2	3	4
Короткострокові кредити банків	1600	Сальдо за Кт рах. 30 і 60	Відображають суму поточних зобов'язань підприємства перед банком за отриманими від них кредитами.

Продовження табл. 1.1.

1	2	3	4
Додатковий рядок (векселі видані)	1605	Сальдо за Кт рах. 62	Показують суму заборгованості, на яку підприємство видало векселі на забезпечення поставок товарів (робіт, послуг) постачальників та підрядників.
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	Сальдо за Кт рах. 61	Відображають суму довгострокових зобов'язань, що підлягає погашенню протягом 12 місяців з дати балансу.
товари, роботи, послуги	1615	Сальдо за Кт рах. 63, 62	Відображають суму заборгованості перед постачальниками та підрядниками за матеріальні цінності, виконані роботи та отримані послуги.
розрахунки з бюджетом	1620	Сальдо за Кт субрах. 641 і 642	Наводять заборгованість підприємства за всіма видами платежів до бюджету, включаючи податки з працівників підприємства.
у тому числі з податку на прибуток	1621	Сальдо за Кт субрах. 641	Відображають заборгованість підприємства перед бюджетом з поточного податку на прибуток.
розрахунками зі страхування	1625	Сальдо за Кт рах. 65	Відображають суму заборгованості за відрахуванням на загально-обов'язкове державне соціальне страхування, страхування майна підприємства та індивідуальне страхування його працівників.
розрахунками з оплати праці	1630	Сальдо за Кт рах. 66	Показують заборгованість підприємства з оплати праці, включаючи депоновану заробітну плату.
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	Сальдо за Кт рах. 681	Відображають залишок суми авансів, одержаних від інших осіб у рахунок подальших поставок продукції, виконання робіт.

Продовження табл. 1.1

1	2	3	4
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	Сальдо за Кт рах. 67	Відображають заборгованість підприємства перед його учасниками, пов'язану з розподілом прибутку, за виплатами за користування майном.
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	Сальдо за Кт рах. 682 і 683	Наводять заборгованість підприємства пов'язаним сторонам і кредиторську заборгованість із внутрішніх розрахунків.
Інші поточні зобов'язання	1690	Сальдо за Кт рах. 372,378, 643, 644, 684 і 685	Показують суми поточних зобов'язань, що не можуть бути включені до інших статей.

Залишки (сальдо) за видами кредиторської заборгованості у формі Балансу не підлягають згортанню, а мають відобразитись окремо в статті пасивів у Балансі. Завдяки розгорнутому способу відображення можна реально оцінювати стан розрахунків з постачальниками.

1.3. Організація та методика обліку розрахунків з постачальниками

До одного із видів короткострокових зобов'язань підприємстві відносяться розрахунки з постачальниками – це взаєморозрахунки підприємств за товарно-матеріальні цінності, виконані роботи, надані послуги. Задовільний фінансовий стан, платоспроможність та стан усіх розрахунків Філії залежить від безперебійності та планомірності організації розрахунків з постачальниками.

На сьогоднішній день існують підприємства, діяльність яких можлива виключно завдяки зобов'язанням за розрахунками з постачальниками та підрядниками.

Мається на увазі, що підприємство, не маючи власного капіталу, може взяти товар в кредит і нічим при цьому не ризикувати. Але, приймаючи рішення щодо тактичних чи стратегічних планів таких суб'єктів господарювання, керівник перш за все звертає увагу на перевірку зобов'язань підприємства, що дає змогу оцінити його платоспроможність і фінансову стійкість.

Первинні документи забезпечують первинне спостереження за господарськими операціями, тому виступають цінною складовою обліку і є необхідною умовою їх відображення. Документи первинного обліку повинні бути складені під час господарських операцій і являються основними джерелами інформації для контролю розрахунків [24].

Документальне оформлення операцій із розрахунками з постачальниками та підрядниками здійснюється за допомогою таких первинних документів: податкова накладна, платіжне доручення (Додаток Є), банківська виписка (Додаток Е), накладна (Додаток Ж), акт виконаних робіт, договір, розрахунково-платіжна відомість, рахунок-фактура, товарно-транспортна накладна та ін.

На підприємстві надходження цінностей здійснюється на основі товарнотранспортних накладних (далі ТТН), рахунків-фактур. Згідно загальних вимог, ТТН заповнюється трьома сторонами, у підприємства це – відправник, отримувач, перевізник, і оформлюється у чотирьох копіях, два з яких надаються перевізнику. Необхідно, щоб заповнення рядів документа було максимально коректним кожною зі сторін [37].

Відправник на самому початку повинен вносити свої реквізити в документ, зазначити дату заповнення та присвоїти номер документу. Найменування отримувача, відправника і платника, а також усі відповідні реквізити також заповнюються ним. Заповнення таблиці відвантаженого

товару із зазначенням назви товару, їх кількості, одиниці виміру, ціни є наступним кроком.

Загальна вартість товару, його кількість, сума до сплати зазначаються також. До ТТН додається податкова накладна, коли Підприємство є платником ПДВ. Підписує ТТН відповідальна особа за відвантаження і головний бухгалтер [31].

Розрахунки з контрагентами найчастіше відбуваються в безготівковій формі. Тому основним документом в таких розрахунках є рахунок-фактура.

На основі контракту, рахунок-фактура заповнюється продавцем на ім'я покупця. На підприємстві він складається у двох екземплярах, один із яких залишається всередині підприємства, другий передається клієнту. підприємство оплачує цінності зі свого рахунку на рахунок постачальника, відповідно до виписаного рахунку. В даному випадку обов'язковими є дані про банківські реквізити, особу отримувача коштів. Підтверджується підписом керівником, головним бухгалтером та печаткою підприємства.

Саме на основі рахунку-фактури відбувається оформлення банківських розрахункових документів: розрахункових чеків, платіжних доручень [38].

Відображення на рахунках зобов'язань за надані роботи чи послуги відбувається згідно акту приймання-передачі виконаних робіт.

Підприємство купує у постачальників матеріали за договірними цінами із подальшим нарахування ПДВ. Відповідно підприємство-продавець має обов'язок виписати підприємству податкову накладну, у якій зазначається ціна товару, ставка і сума ПДВ, а також підрахована сума до сплати. Податкова накладна повинна оформлюватися на кожне транспортування у двох екземплярах, перший з яких залишається на підприємстві, а другий у продавця, що виступає розрахунковим податковим документом і необхідний для звітності [34].

При видачі коштів з каси підприємства оформлюється видатковий касовий ордер форми КО-2. Його складання можливе за допомогою обчислювальної засобів, не виключається можливість традиційного заповнення документа. Вимагає підпису керівника підприємства та головного бухгалтера, обов'язково знаходить своє відображення в журналі реєстрації видаткових та прибуткових операцій [17].

Для обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками передбачений рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками». На даному рахунку обліковується розрахунки за одержані товари, прийняті роботи, послуги, також заборгованість за надання електроенергії, води, газу тощо.

Аналітичний облік досліджуваних розрахунків на підприємстві проводиться за кожним постачальником та підрядником, котрий може бути фізичною або юридичною особою, в межах кожного документа до сплати. Для здійснення аналітичного обліку існують такі субрахунки: 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»; 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками»; 633 «Розрахунки з учасниками ПФГ» [22].

На субрахунку 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками» ведеться облік розрахунків за одержані товарно-матеріальні цінності, виконані роботи, надані послуги з вітчизняними постачальниками та підрядниками.

На субрахунку 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками» ведеться облік розрахунків з іноземними постачальниками та підрядниками за одержані товарно-матеріальні цінності, виконані роботи, надані послуги.

На субрахунку 633 «Розрахунки з учасниками ПФГ» ведеться облік розрахунків за одержані ТМЦ, виконані роботи та надані послуги з учасниками промислово – фінансової групи.

Аналітичний облік на рахунку 63 ведеться окремо за кожним постачальником та підрядником у розрізі документів (рахунків), за якими виникла кредиторська заборгованість.

В табл. 1.2 наведені типові бухгалтерські проведення з обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками.

Таблиця 1.2

Облік розрахунків з постачальниками

№	Господарська операція	Дт	Кт	Сума	Первинний документ
1	2	3	4	5	6
Оплата товару					
1	Отримано товар від постачальника	281	631	8000	Накладна
2	Нараховано податковий кредит	641	631	1600	Податкова накладна
3	Оплата товару постачальнику	631	311	9600	Платіжне доручення
Сплата авансу постачальнику					
1	Перерахування попередньої оплати за товар постачальнику	371	311	9600	Платіжне доручення, банківська виписка
2	Відображено право на податковий кредит до реєстрації податкової накладної постачальником	644	641	1600	Податкова накладна
3	Нараховано податковий кредит	641	644	1600	Податкова накладна
4	Отримано товар від постачальника	281	631	8000	Накладна
5	Відображено розрахунки з постачальником у частині ПДВ	644	631	1600	Податкова накладна
6	Взаємозалік заборгованостей з постачальником	631	371	9600	Бухгалтерська довідка
Облік розрахунків з підрядником					
1	Підрядник здійснив ремонтні роботи, підписано акт виконаних робіт	23	631	8000	Акт виконаних робіт
2	Нараховано податковий кредит з ПДВ	641	644	1600	Податкова накладна
3	Оплата виконаних робіт підряднику	631	311	9600	Платіжне доручення

Для обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками за короткостроковими векселями використовуються бухгалтерські проведення, наведені в табл. 1.3 та 1.4.

Таблиця 1.3

Облік операцій з простим безвідсотковим векселем

№	Господарська операція	Дт	Кт	Сума	Первинний документ
1	2	3	4	5	6
1.	Оприбутковано від постачальника товари	28	63	8000	Накладна
2.	Відображено суму податкового кредиту з ПДВ	641	63	1600	Податкова накладна
3.	В оплату отриманих товарів видано вексель	63	62	9600	Акт приймання-передачі векселя
4.1	Вексель погашено після оплати грошовими коштами	62	30	9600	Акт про пред'явлення векселя до платежу
4.2	Вексель погашено після оплати певними товарами (роботами, послугами)	62	63	9600	Акт про пред'явлення векселя до платежу
4.3	Вексель погашено частково у сумі, меншій його номінальної вартості	62	31	7600	Акт про пред'явлення векселя до платежу
			719	2000	

Таблиця 1.4

Облік операцій з простим відсотковим векселем

№	Господарська операція	Дт	Кт	Сума	Первинний документ
1	2	3	4	5	6
1.	Оприбутковано від постачальника товари	28	63	8000	Накладна
2.	Відображено суму податкового кредиту з ПДВ	641	63	1600	Податкова накладна
3.	В оплату отриманих товарів видано вексель	63	62	9600	Акт приймання-передачі векселя
4.	У встановлені строки нараховано відсотки за векселем	952	684	800	Розрахунок бухгалтера

Продовження табл.1.4

1	2	3	4	5	6
5.	Відображено суму податкового кредиту з ПДВ	641	684	160	Податкова накладна
6.	Виданий короткостроковий вексель отримано до погашення	62	31	9600	Акт про пред'явлення векселя до платежу
		684		960	

Журнал № 3 «Облік розрахунків, довгострокових та поточних зобов'язань» призначений для синтетичного обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками, а відомість 3.3 аналітичного обліку розрахунків з постачальниками й підрядниками використовується підприємством для аналітичного обліку. Відомість 3.3 ведеться лінійно-позиційним способом за кожним окремим документом та у розрізі постачальників.

У відомості 3.3 наводяться обороти за рахунком № 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», цей рахунок є пасивним, по кредиту здійснюється відображення заборгованості за отримані товарно-матеріальні цінності, роботи чи послуги. А по дебету цього рахунку показується списання або виплата зобов'язання.

Розрахунки з постачальниками і підрядниками є важливим елементом складного механізму будь-якого підприємства. Саме тому вивченню цієї категорії необхідно приділяти багато часу, адже від ухвалених рішень залежить стан та перспективи розвитку підприємства. Задля розширення ринку збуту товарів, а також залучення нових реалізаторів продукції необхідна ефективна політика управління кредиторською заборгованістю. Ведення аналітичних документів дозволить удосконалити облік кредиторської заборгованості на підприємстві шляхом забезпечення контролю своєчасності розрахунків за кожною поставкою товарно-

матеріальних цінностей, що, у свою чергу, підвищить рівень платіжної дисципліни підприємства.

Висновки до 1 розділу

Під час здійснення процесу постачання, підприємства вступають у взаємовідносини з постачальниками та підрядниками і, отримавши необхідні цінності (роботи, послуги), розраховуються з ними. Такі розрахунки повинні бути належним чином відображенні в обліку підприємства та є об'єктом контролю в процесі управління кредиторською заборгованістю.

Зобов'язання мають масштабний характер, адже існують в кожній сфері господарської діяльності. Основний нормативний документ, який регулює безпосередньо облік зобов'язань є «Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 11 «Зобов'язання».

Для відображення кредиторської заборгованості за розрахунками з постачальниками та підрядниками в бухгалтерському обліку та балансі підприємства її слід розділити на дві групи відповідно до класифікації зобов'язань, передбаченої в П(С)БО 11

Заборгованість підприємства перед постачальниками може відноситися як до довгострокових зобов'язань, так і до поточних. При цьому, слід відмітити, що частину довгострокової заборгованості, яка буде погашена протягом найближчих дванадцяти місяців, слід перевести до складу поточних зобов'язань.

Розрахунки з постачальниками відображаються в пасиві Балансу (Звіт про фінансовий стан), для цього призначений Розділ III «Поточні зобов'язання та забезпечення».

Документальне оформлення операцій із розрахунками з постачальниками та підрядниками здійснюється за допомогою таких

первинних документів: податкова накладна, платіжне доручення, банківська виписка, накладна, акт виконаних робіт, договір, розрахунково-платіжна відомість, рахунок-фактура, товарно-транспортна накладна та ін.

Для обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками передбачений рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками». На даному рахунку обліковується розрахунки за одержані товари, прийняті роботи, послуги, також заборгованість за надання електроенергії, води, газу тощо.

Таким чином завдяки налагодженій системі обліку та організації своєчасного контролю за станом розрахунків забезпечується стійкий фінансовий стан підприємства та його сталий розвиток.

РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ФІЛІЇ ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД» «ЯГОТИНСЬКЕ ДЛЯ ДІТЕЙ» ТА ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧА

2.1. Організаційно-економічна характеристика та організація обліку в Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей»

Філія ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» - це сучасний потужний український завод з переробки молока, який займається виробництвом дитячого, молочного харчування. Історія заснування бере свій початок з 2012 року, саме тоді було побудовано завод в екологічно чистому районі Київської області, смт. Згурівка. Підприємство займає одне з перших місць серед виробників якісного молочного харчування на ринку в Україні, завдяки чому завоювала довіру серед своїх споживачів.

Метою підприємства є задоволення попиту фізичних та юридичних осіб на молочну продукцію та послуги, а також одержання прибутку.

Місією Філії є задоволення смакових, харчових, естетичних потреб споживачів молочних продуктів за рахунок високої якості всіх видів молочної продукції. А також пошук нових інноваційних рішень для покращення виробничого процесу та активна участь у вирішенні сучасних екологічних та соціальних проблем.

З закупівельної молочної сировини на заводі виробляється молочна продукція, яка реалізовується безпосередньо із заводу через розгалужену мережу дистриб'юторів по всій території України що покриває всі регіони країни (Західна, Східна, Північна, Південна та Центральна Україна). Підприємство займається молочною, сироробною та маслоробною промисловістю.

За роки існування Філія ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» сформувала надійний колектив, завдяки якому є лідируючі позиції бренду на ринку молочної продукції.

На сьогоднішній день ТМ «Яготинське для дітей» має високу оцінку та довіру споживачів як на ринку України, так і у споживачів країн СНД. Підтвердженням довіри споживачів до даної торгової марки є численні нагороди, в тому числі «Добрий знак» в категорії «молочне харчування».

Тому можна сказати, що Філія ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» - це гарантія стабільності та високої якості продукції.

На сьогоднішній день підприємство випускає велику кількість різних продуктів, що забезпечує охопити багато споживачів молочної продукції, які мають різні вподобання. Також Філія завжди займається пошуками нових продуктів та прогресивних рішень. Філія ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» сертифікована міжнародним стандартом управління та контролю якості ISO 9000 та HACCP, це дозволяє підприємству відповідати вимогам молочного ринку.

Філія постійно розвивається та впроваджує інноваційні технології, удосконалює принципи та специфіку управління бізнесом.

Вивчення споживачів є важливим напрямом досліджень в діяльності підприємства, адже прибуток компанії приносять саме споживачі, купуючи товари їхнього виробництва. Підприємство може запропонувати споживачам саме те, що їм потрібно тільки досліджуючи їх потреби, мотиви, побажання та процеси здійснення купівлі. Тому для успіху на ринку, основною ціллю багатьох підприємств є орієнтація діяльності на споживача.

Підприємство активно допомагає дитячим будинкам і спортивним клубам, спонсорує гуманітарні, оздоровчі, соціальні та творчі проекти. В рамках опіки над дитячими будинками та реабілітаційними центрами в

Київській та Житомирській областях «Молочний альянс» забезпечує вихованців продукцією «Яготинське для дітей».

А у 2018 р. ТМ «Яготинське для дітей» започаткувала співпрацю з БФ «Таблеточки». Метою даного проекту є збір коштів на закупівлю ліків онкохворим дітям, які знаходять на лікуванні в державних обласних онкологічних центрах нашої країни.

Отже, наведемо загальну характеристику досліджуваного підприємства на рис. 2.1. :

Повне найменування юридичної особи	Філія Товариства з додатковою відповідальністю «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей»
Скорочена назва	Філія ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей»
Код ЄДРПОУ	38073507
Дата реєстрації	2012-04-17
Види діяльності	10.86 Виробництво дитячого харчування та дієтичних харчових продуктів 10.51 Перероблення молока, виробництво масла та сиру 10.89 Виробництво інших харчових продуктів, н.в.і.у. 46.33 Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами 47.11 Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами
Адреса	вул. Коцюбинського, 6, м. Згурівка, Київська обл., 07600, Україна

Рис. 2.1. Загальна інформація про досліджуване підприємство

Дедалі частіше споживачі ретельніше вибирають молочну продукцію, не довіряючи невідомим виробникам, але дуже часто якість продукції не відповідає ціні та характеристикам, заявлених виробником. Філія «Яготинське для дітей» завжди чітко дотримується українських і міжнародних стандартів якості для виготовлення корисної та смачної

продукцію з натурального коров'ячого молока., яка відповідає своїй ціні та характеристикам.

Для виготовлення якісної продукції Філія на кожному етапі виробництва штучно додає мінерали та вітаміни в продукцію. Для забезпечення корисності та безпечності продукції, а також розвитку якості велике значення має екологічність сировини.

Для створення продукції Філія застосовує натуральні наповнювачі, такі як ягідні, фруктові та овочеві. Під час виготовлення продукції в жодному випадку не допускаються жодні консерванти, синтетичні барвники та шкідливі харчові добавки, в тому числі цукор.

Отже, враховуючи все вище сказане можемо прийти до висновку, що Філія ПАТ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» виробляє корисну та якісну продукцію, яка відповідає своїй ціні, а під час виробництва підприємство пильно відслідковує дотримання всіх вимог для створення якісної продукції.

Не дивлячись на великий рівень конкуренції на ринку молочної продукції та значну кількість виробників молочної продукції різного походження, Філія ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» має досить гарний авторитет серед споживачів, які вибирають ТМ «Яготинське для дітей» за свою якість, натуральність та корисність.

Для аналізу діяльності підприємства проведемо SWOT-аналіз.
Визначимо:

- сильні сторони (переваги Філії серед інших господарських суб'єктів);
- слабкі сторони (недоліки Філії серед інших господарських суб'єктів);

- можливості (фактори зовнішньої середи, які доброзичливо сприятимуть на діяльність підприємства);
- загрози (загрози зовнішньої середи, які можуть погіршити діяльність підприємства).

SWOT-аналіз Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» наведений в рис. 2.2.

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Вхід до групи компаній «Молочний альянс» 2. Підвищення якості продукції 3. Ефективна система управління 4. Широкий асортимент продукції брендів	1. Слабке просування у соціальних мережах 2. Низький рівень стратегічного планування в межах ринку 3. Висока собівартість сировини
Можливості	Загрози
1. Можлива державна підтримка 2. Використання новітніх технологій 3. Розвиток на Інтернет-ринку 4. Розширення географії експорту	1. Нестабільна економіко-політична ситуація в країні. 2. Зниження рівня життя населення України. 3. Посилення позицій конкурентів.

Рис. 2.2. SWOT-аналіз Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей»

Для кожної організації існує найкраща і тільки їй притаманна організаційна структура виробництва і управління [29]. Організація взаємодії Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» представлена гнучкою організаційною структурою управління підприємства, завдяки якій Філія досягає результатів відповідно до поставленої перед нею виробничо-господарської мети та забезпечує організовану взаємодію між усіма відділами.

Організаційна структура управління Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» зображена на рис. 2.3.

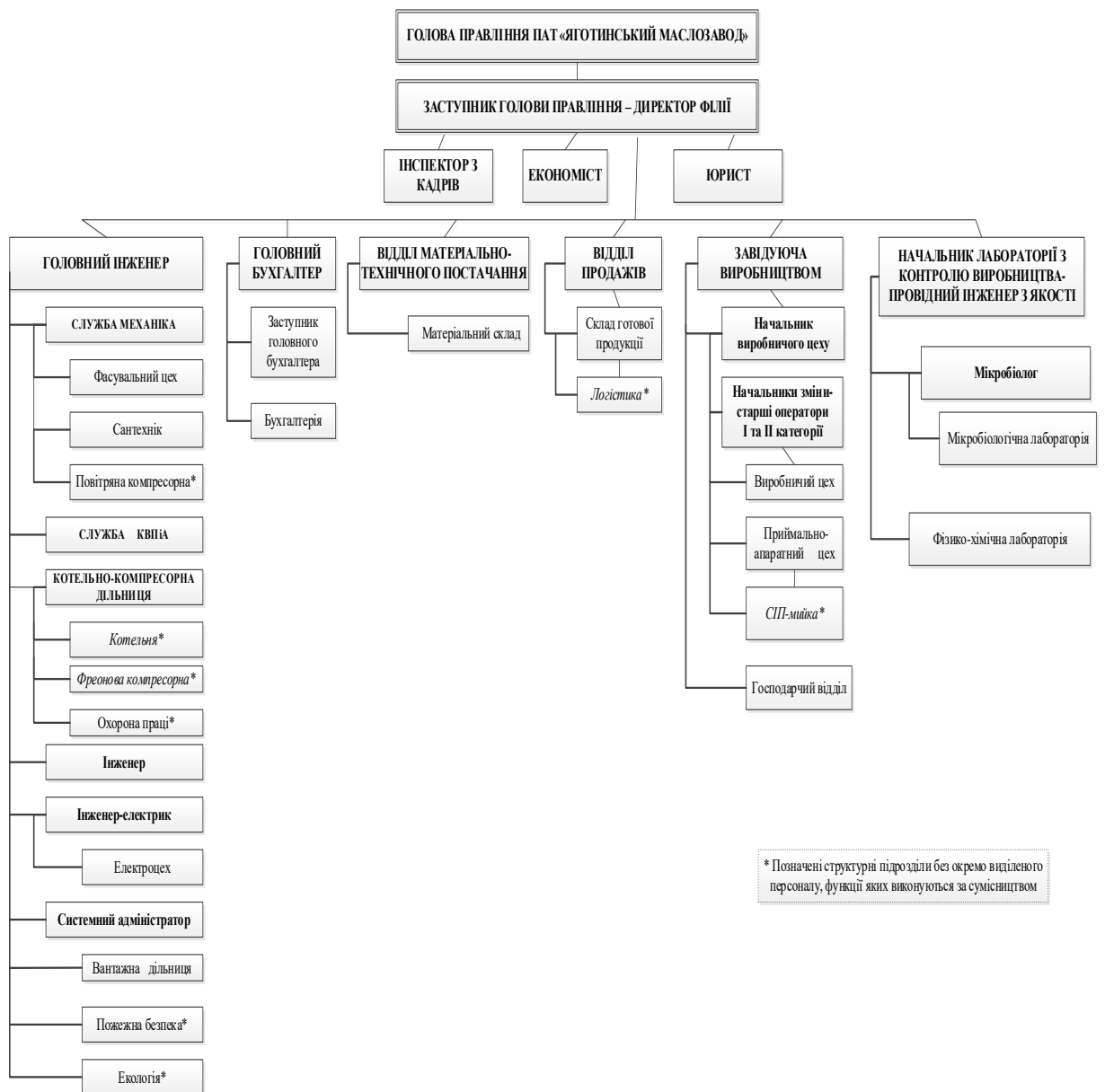

Рис. 2.3. Організаційна структура управління Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей»

Філію ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» очолює голова Правління ТДВ «Яготинський маслозавод». Ним забезпечується оперативне керівництво підприємством, організація ефективної та стабільної роботи, створення інвестиційних проектів та створення безпечних та продуктивної праці.

Відділ бухгалтерії займається вибором методики ведення бухгалтерського обліку. Формуванням облікової політики відповідно до законодавства про бухгалтерський облік. Забезпечує формування достовірної бухгалтерської інформації про результати діяльності Філії та її майновий стан.

Відділ матеріально-технічного постачання займається забезпеченням Філії всіма необхідними ресурсами в необхідній кількості та обсязі, в точний термін і з мінімальними витратами.

Відділ збуту відповідає за формування збутової мережі, планування постачань продукції, виконання планів постачань у терміни.

Виробничий відділ організовує безперервну роботу всіх необхідних структур у виробництві та контролює виробний процес.

Відділ продажу забезпечує ефективну роботу з клієнтами, розробляє рекомендації щодо збуту продукції підприємства та забезпечує реалізацію продукції підприємства.

Відділ контролю якості займається забезпеченням випуску підприємством якісної і конкурентоздатної продукції, контролює дотримання умов постачання.

Самостійним структурним підрозділом економічного суб'єкта є бухгалтерія. Її структура наведена нижче на рис. 2.4.

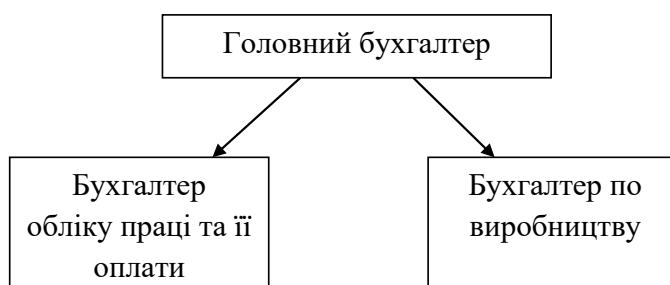

Рис. 2.4. Структура бухгалтерії

Відділ бухгалтерії Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» складається з головного бухгалтера, бухгалтера обліку праці та її оплати і бухгалтера по виробництву.

Головний бухгалтер займається організацією та контролем якісної роботи бухгалтерської служби, координацією операційних бюджетів, розробкою фінансових бюджетів, консолідацією бюджетів; забезпечує контроль за відображенням на рахунках бухгалтерського обліку всіх господарських операцій; робить внесення змін до планових показників і складає прогнози реального розвитку ситуації, займається підготовкою та задачею звітності.

Бухгалтер по виробництву самостійно або під керівництвом головного бухгалтера веде фінансові, виробничі, господарські та матеріальні розрахунки, використовуючи для цього інструментальні та комп'ютеризовані обчислювальні засоби та системи; проводить роботу з калькуляцією по собівартості на готову продукцію; займається організацією матеріально-технічного забезпечення підприємства; проводить підготовку та оформлення планових інвентаризацій за матеріалами.

Бухгалтер по виробництву повинен вести щоденний комп'ютерний облік вступних компонентів та своєчасно оформляти відвантаження готової продукції, здійснювати контроль за відправкою компонентів в службу якості і їх повернення.

Обов'язки бухгалтера з обліку праці та її оплати включають в себе спектр завдань, таких як нарахування заробітної плати працівникам Філії, аналіз та контроль табелів обліку робочого часу, готує дані для складання фінансової звітності, здійснює нарахування страхових внесків у державні позабюджетні соціальні фонди, а також здійснює контроль за дотриманням касової дисципліни.

2.2. Аналіз виробничо-господарської діяльності та фінансового стану
Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей»

На основні звітності підприємства наведено основні техніко-економічні показники діяльності підприємства за 2019-2020 рр. (табл. 2.1)

Таблиця 2.1

Техніко-економічний аналіз Філії ТДВ «Яготинський маслозавод»
«Яготинське для дітей» за 2019-2020 рр.

№	Джерело даних	Показник	Роки		Абсолютне відхилення тис.грн.	Темп зміни, %
			2019	2020		
1	2	3	4	5	6	7
1	Ф1-П	Випуск продукції у діючих цінах, тис. грн.	178580	175982	-2598	98,54
2	Ф1-П	Випуск продукції в натуральному виразі, (в асортименті) т.				
2.1		Молоко питне	49503	49780	277	100,55
2.2		Кисломолочна продукція	22065	26503	4438	120,11
2.3		Сиркова продукція	3786	5894	2108	155,67
3	Ф2, р 2000	Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	178580	175982	-2598	98,54
4	ф.1-ПВ р.1040 або Ф1-Титул	Середньооблікова кількість штатних працівників, осіб	176	165	-11	93,75
5	Ф.1-ПВ р.5010	Фонд оплати праці штатних працівників, тис. грн	11146	17854,2	6708,2	160
6	п.1/п.4	Середньорічний виробіток на одного працівника, тис. грн /особу	1014,5	1066,5	52	105,1
7	п.5/п.4	Середньорічна оплата праці одного працівника тис.грн/особу	63,3	108	44,7	170,6

Продовження табл. 2.1

1	2	3	4	5	6	7
8	Ф.1, р 1010 (гр.3+гр.4)/2	Середньорічна вартість основних засобів (залишкова), тис. грн	151976	174478	22502	114,8
9	п.1/п.8	Віддача основних засобів, грн/грн	1,2	1,0	-0,2	83,3
10	Ф1, р.1195 (р.3+р.4)/2	Середньорічні залишки обігових коштів, тис. грн	836740,5	1168864,5	332124	139,7
11	п.3/п.10	Коефіцієнт оборотності обігових коштів, оберти	0,2	0,15	-0,05	75
12	Ф.1, р.1300 (гр.3+гр.4)/2	Середньорічна вартість активів, тис. грн.	1004960,5	1353172,5	348212	134,6
13	Ф1 р.1495 (гр.3+гр.4)/2	Середньорічна вартість власного капіталу тис. грн.	19862,5	29264,5	9402	147,3
14	Ф2, р.2050	Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	138297	126719	-11578	91,6
15	п.14/п.3*100	Витрати на 1 грн. реалізованої продукції, коп.	77,4	72,0	-5,4	93
16	Ф2, р.2500	Матеріальні витрати, тис. грн	355013	373479	18466	105,2
17	п.1/п.16	Матеріаловіддача, грн/грн	0,5	0,4	-0,1	80
18	Ф2, р.2550	Операційні витрати, тис. Грн.	462917	480928	18011	103,9
19	Ф2, р.2090 (2095)	Валовий прибуток, тис. грн.	40283	49263	8980	122,3
20	Ф2, р.2190 (2195)	Збиток операційної діяльності, тис. грн.	14827	4033	-10794	27,2
21	Ф2, р.2350 (2355)	Чистий збиток, тис. грн	14882	4022	-10860	27
22	р.20/р.18*10 0	Збитковість операційної діяльності,%	3,2	0,8	-2,4	-
23	р.21/р.12*10 0	Збитковість загальна (активів),%	1,4	0,3	-1,1	-

Виходячи з розрахунків бачимо зменшення випуску продукції у діючих цінах у 2020 р. на 2598 тис. грн. відносно 2019 р., у відсотковому значенні показник зменшився на 1,46% відносно минулого року. Така зміна в обсязі випуску продукції Філії свідчить про зменшення попиту на нього.

Бачимо також зменшення чистого доходу від реалізації, так в 2020 році значення показника 175982 тис.грн., що на 2598 тис. грн. менше ніж у минулому році.

Відбулося зменшення на 11 осіб (на 6,25 %) і у середньооблікової кількості штатних працівників. Скорочення чисельності працівників на підприємстві має великий та, на жаль, негативний вплив на ринок праці в смт. Згурівка

Тенденція до зменшення є також в фонді оплати праці. В 2020 р. фонд оплати зменшився на 133 тис. грн., відповідно це викликано скороченням кількості штатних працівників.

Відбулося збільшення виробітку на одного працівника на 52 тис.грн./особу.

Проте в 2020 р. відбулося зростання середньої заробітної плати (на 70,6%). Безумовно це є позитивним моментом в діяльності підприємства, адже це означає збільшення фонду заробітної плати на підприємстві та покращує ситуацію на ринку праці в смт. Згурівка та мотивує працівників. Завдяки вдосконаленню матеріально-технічної бази на підприємстві відбулося зростання середньорічної вартості основних засобів на 22502 тис. грн., (на 14,8%).

Віддача основних засобів у 2020 році становить 1,0 , а у 2019 - 1,2, це вказує на не якісне використання засобів праці, тобто випуск готової продукції на одиницю основних виробничих фондів зменшився на 16,7%, тоді можемо зробити висновок, що причиною такої тенденції є зменшення обсягу продажу.

В 2020 р. відбулося зростання вартості оборотних активів, на 348212 тис. грн. (на 134,65%), це є показником якісного та ефективного використання активів на підприємстві.

Також відбулося збільшення на 332124 тис.грн. на (39,7%) середньорічного залишку обігових коштів. Проте в коефіцієнті оборотності обігових коштів можемо спостерігати зниження на 0,5 (на 25%).

Щодо середньорічної вартості власного капіталу можемо побачити, що вона зросла на 9402 тис.грн., що позитивно впливає на вартість підприємницької діяльності, адже демонструє інвесторам якісне та правильне використання власного капіталу.

Фінансові результати в 2020 р. в порівнянні до 2019 р. також збільшились, так відбулося зростання валового прибутку на 8980 тис.грн (на 22,3%), також зросли операційні витрати на 3,9 % .

Як і в 2019 р., так і в 2020 р. підприємство є збитковим, проте показники збитку від операційної діяльності та чистого збитку в 2020 р. зменшились на 10794 тис.грн. та 10860 тис.грн. відповідно, тенденція до зниження цих показників позитивно впливає на підприємство, адже це означає, що в 2020 р. Філія втратила менше фінансових ресурсів, ніж в 2019 р.

В цілому в 2020 р. техніко-економічні показники змінювалися як в позитивну, так і в негативну сторони, але порівнюючи дані фінансових результатів в 2019 та 2020 рр., можемо зробити висновок, що в 2020 р. підприємство більш ефективно використовувало власний капітал та втратило менше фінансових ресурсів.

Також важливим на підприємстві є проведення аналізу показників результативності, завдяки яким можна проаналізувати ефективність організаційної системи підприємства.

Проведемо аналіз показників результативності таких як: рентабельності продажу, продукції та власного капіталу на основі фінансової звітності Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Розрахунок показників рентабельності Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей»

Показник	Код рядка	2020 рік	2019 рік	Відхилення
1	2	3	4	5
Вхідні показники для розрахунку показників рентабельності, тис грн				
Валовий прибуток	1	49263	40283	8980
Виручка від реалізації продукції	2	175982	178580	-2598
Собівартість реалізованої продукції	3	126719	138297	-11578
Чистий збиток	4	4022	14882	-10860
Середньорічна вартість всього капіталу	5	29264,5	19862,5	9402
Збиток від звичайної діяльності до оподаткування	6	4022	14882	-10860
Фінансовий результат від операційної діяльності	7	4 033	14 827	-10794
Витрати операційної діяльності	8	480928	462917	18011
Показники рентабельності,%				
Рентабельність продажу	9=1/2	27,99	22,56	-5,43
Рентабельність продукції	10=1/3	38,87	29,13	-9,74
Рентабельність всього власного капіталу	11=6/5	13,74	74,92	61,18
Рентабельність операційної діяльності	12=7/8	0,84	3,20	2,36

За результатами розрахованих показників таблиці 2.2 можна зробити висновок що у звітному році виручка від реалізації продукції зменшилась на 2598 тис. грн., а собівартість реалізованої продукції зменшилась на 11578 тис. грн, відповідно це відобразилось на показниках рентабельності підприємства, тому зменшилась і рентабельність продажу (на 5,43), і рентабельність продукції (на 9,74).

В кінці звітнього року можна побачити, що збиток у Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» зменшився на 10860 тис. грн., цього результату досягнули завдяки покращенню ефективності використання власного капіталу.

Проте негативною динамікою відзначилась рентабельність операційної діяльності (збільшилась на 2,36), причиною такого результату підприємства є збільшення витрат на 18011 тис. грн. операційної діяльності у звітному році.

2.3. Методологічні та практичні основи аналізу розрахунків з постачальниками

Ефективне управління кредиторською заборгованістю на сьогоднішній день є дуже важливим та одним із першочергових завдань для кожного підприємства, адже від величини та структури кредиторської заборгованості залежить фінансовий стан підприємства та його повноцінне функціонування.

Як зазначає О. Шарапа, завдяки аналізу кредиторської заборгованості підприємство може визначити зміни розміру боргових зобов'язань підприємства порівняно з початком звітнього періоду; визначити та оцінити ризик кредиторської заборгованості, з'ясувати як кредиторська заборгованість впливає на фінансовий стан підприємства та проаналізувати стан боргових зобов'язань підприємства протягом поточного року, завдяки чому можна поліпшити фінансові результати його діяльності [39].

В процесі аналізу кредиторської заборгованості необхідно вивчити динаміку та структуру кредиторської заборгованості. Отже, проаналізуємо динаміку та структуру кредиторської заборгованості Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» за 2019 – 2020 рр. у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3

Аналіз динаміки та структури кредиторської заборгованості Філії ТДВ
«Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» за 2019-2020 роки

Показник	2019 р.		2020 р.		Зміна	
	тис.грн	питома вага, %	тис.грн	питома вага, %	у сумі, тис. грн	у питомій вазі
1	2	3	4	5	6	7
Короткострокові кредити банків	-	-	-	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:						
- довгостроковими зобов'язаннями	24	0,002	43	0,002	19	0
- товари, роботи, послуги	28 695	2,4	31 247	1,97	2 552	-0,43
- розрахунками з бюджетом	319	0,027	318	0,02	1	-0,07
- у тому числі з податку на прибуток	-	-	-	-	-	-
- розрахунками зі страхування	381	0,32	392	0,24	11	-0,08
- розрахунками з оплати праці	1 353	0,11	1 436	0,9	83	0,79
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1 149 436	97,04	1 479 399	93,62	329 963	-3,42
Поточні забезпечення	2 686	0,23	3 427	0,21	741	-0,02
Інші поточні зобов'язання	1 497	0,13	1 689	0,1	192	-0,03
Усього:	1 184 392	100	1 580 215	100	395 823	0

Як результатами розрахунків з табл. 2.3, бачимо, що в 2019 та 2020 рр. найбільший відсоток питомої ваги займає поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків, в 2019 р. 97,04%, а в 2020 р.

93,62%. Хоч зміна в питомій вазі має від'ємне значення, проте в 2020 р. поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків збільшилась на 329 963 тис. грн.

В 2020 р. можемо спостерігати зростання поточної кредиторської заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями на 19 тис. грн., а також з оплати за товари, роботи та послуги на 2 552 тис. грн., тобто відбулося зростання заборгованості перед постачальниками та підрядниками. Окрім того, збільшилася поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом (на 1 тис. грн), розрахунками зі страхування (на 11 тис. грн) та розрахунками з оплати праці (на 83 тис.грн.).

В цілому всі показники кредиторської заборгованості в 2020 р. збільшились, це звичайно є негативним явищем, адже свідчить про те, що у підприємства не має достатньо власних коштів, щоб сплатити та погасити всі зобов'язання, це негативно впливає на діяльність підприємства.

При проведенні аналізу кредиторської заборгованості використовуються основні показники оцінки її стану та якості, які надано у табл. 2.4. Кожен з даних показників прямо характеризує кредиторську заборгованість та завдяки ним можна здійснити її аналіз.

Таблиця 2.4

Розрахунок показників кредиторської заборгованості

Показник	Значення	
	2019 р.	2020 р.
1	2	3
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості, $O_k = Z/K_c$	0,13	0,09
Період погашення кредиторської заборгованості, $P_k = 360 \text{ дн.}/O_k$	2769	4000
Коефіцієнт покриття, $K_p = K_c/Z$	7,4	10,9

За даними табл. 2.4 бачимо, що краща ситуація була в 2019, адже коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості був більший, ніж в 2020 р., це свідчить про те, що в 2020 р. відбулося зменшення швидкості оплати заборгованості Філією та зростання покупок в кредит. Можливо, такі результати викликані ситуацією з пандемією в Україні.

Окрім того ми бачимо, що в 2020 р. збільшився період погашення кредиторської заборгованості, а коефіцієнт покриття збільшився, це є негативними показниками, які знижують фінансову стійкість підприємства.

Наступним кроком є проведення порівняльного аналізу дебіторської та кредиторської заборгованості Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» за 2019 та 2020 рр., що відображено у табл. 2.5. та табл. 2.6.

Таблиця 2.5

Порівняльний аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» за 2019 р.

Показники	Заборгованість		Перевищення заборгованості	
	Дебіторська (тис. грн)	Кредиторська (тис. грн)	Дебіторська (тис. грн)	Кредиторська (тис. грн)
1	2	3	4	5
Заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	5 840	28 695	-	22 855
Заборгованість за розрахунками з бюджетом і позабюджетних платежів	3	319	-	316
Заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	934 931	1 149 436	-	214 505
Інша поточна заборгованість	7 231	1 497	5734	-
Разом	948 005	1 179 947	-	231 942

Порівняльний аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості
Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» за 2020 р.

Показники	Заборгованість		Перевищення заборгованості	
	Дебіторська (тис. грн)	Кредиторська (тис. грн)	Дебіторська (тис. грн)	Кредиторська (тис. грн)
1	2	3	4	5
Заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	7 367	31 247	-	23 880
Заборгованість за розрахунками з бюджетом і позабюджетних платежів	-	318	-	318
Заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1 288 909	1 479 399	-	190 490
Інша поточна заборгованість	6 390	1 689	4 701	-
Разом	1 302 666	1 512 653	-	209 987

За результатами табл. 2.5 і табл. 2.6, спостерігається перевищення кредиторської заборгованості, в 2019 та 2020 рр. відповідно на 231 942 тис. грн. та 209 987 тис. грн.. Даному збільшенню передувала саме заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків (на 214 505 тис. грн. та 190 490 тис. грн.).

Також перевищення кредиторської заборгованості над дебіторської спостерігається в заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги та заборгованість за розрахунками з бюджетом і позабюджетних платежів. Щодо іншою поточної заборгованості, бачимо що даний показник був більшим у складі дебіторської заборгованості.

Тобто, можемо зробити висновок, що в 2019 та в 2020 рр. на Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» переважає сума кредиторської заборгованості, внаслідок цього нижча швидкість її оборення в порівнянні з дебіторською заборгованістю. Оскільки дебіторська

заборгованість обертається швидше кредиторської, у підприємства можуть з'являтися вільні кошти [20].

Висновки до розділу 2

Філія ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» займає одне з перших місць серед виробників якісного молочного харчування на ринку в Україні, завдяки чому завоювала довіру серед своїх споживачів.

Підприємство займається молочною, сироробною та маслоробною промисловістю. На сьогоднішній день ТМ «Яготинське для дітей» має високу оцінку та довіру споживачів як на ринку України, так і у споживачів країн СНД та сертифікована міжнародним стандартом управління та контролю якості ISO 9000 та HACCP.

Підприємство займається благодійною діяльністю та активно допомагає дитячим будинкам і спортивним клубам, спонсорує гуманітарні, оздоровчі, соціальні та творчі проекти. А у 2018 р. ТМ «Яготинське для дітей» започаткувала співпрацю з БФ «Таблеточки».

За результатами техніко-економічного аналізу Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» за 2019-2020 рр. бачимо, що показники змінювалися як в позитивну, так і в негативну сторони, але порівнюючи дані фінансових результатів, можемо зробити висновок, що в 2020 р. Філія більш ефективно використовувала власний капітал та втратило менше фінансових ресурсів, проте як і в 2019 р., так і в 2020 р. підприємство є збитковим, хоч показники збитку від операційної діяльності та чистого збитку зменшились.

Ефективне управління кредиторською заборгованістю на сьогоднішній день є одним із найважливіших та першочергових завдань для кожного підприємства.

Виходячи з даних аналізу динаміки та структури кредиторської заборгованості Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» за 2019-2020 роки бачимо, що в цілому всі показники кредиторської заборгованості в 2020 р. збільшились, що свідчить про те, що у підприємства не має достатньо власних коштів, щоб сплатити та погасити всі зобов'язання.

РОЗДІЛ III. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ ТА ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ

3.1. Теоретичні аспекти аудиту розрахунків з постачальниками

У сучасних умовах в Україні важливого значення набуває становлення і розвиток аудиту, як важливої частини незалежного фінансово-економічного контролю, який здійснюється на підставі результатів господарської діяльності. В той же час, з метою забезпечення формування достовірної інформації про стан розрахунків із постачальниками та покупцями підприємства, а також виявлення та усунення порушень фінансової дисципліни, виникає необхідність у проведенні своєчасної аудиторської перевірки цих розрахунків.

У ході проведення аудиту розрахунків визначається достовірність первинної документації, дотримання вимог її оформлення, вчасність заповнення.

Безпосередньо аудит розрахунків з постачальниками і підрядниками проводиться у чотири етапи (рис. 3.1).

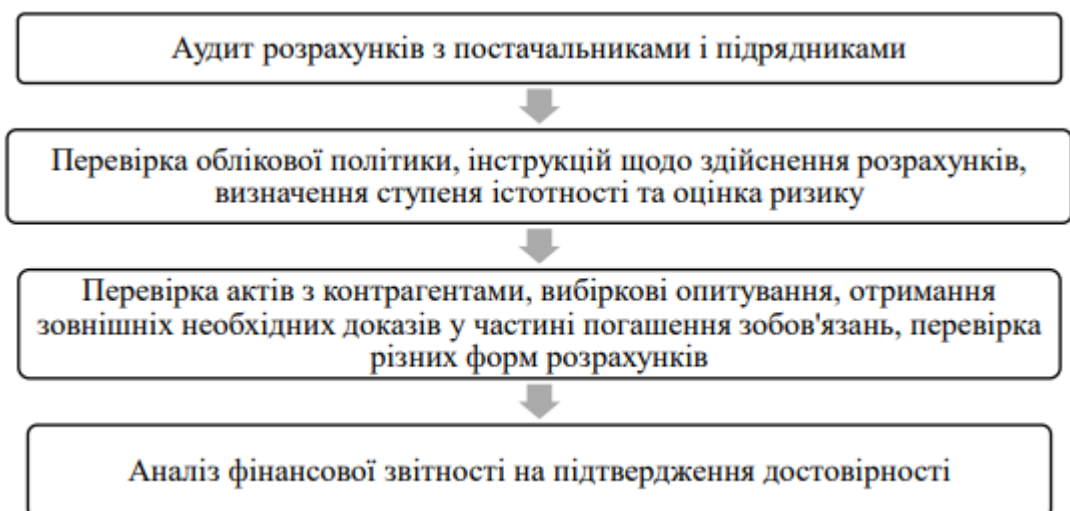

Рис. 3.1 Поетапний порядок проведення аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками [35]

Аудитор звертає увагу на відповідність якості та кількості отриманої продукції умовам контракту, вчасність надходження товарів, доцільність цін, застосування підприємством своїх прав при наявності факту порушення умов, задля підтвердження правильності ведення обліку розрахунків.

Програма аудиту розрахунків відіграє важливу роль у проведенні аудиту [23]. Перевірка документів дозволяє виявляти докази, ступінь достовірності яких коливається відповідно до способів їх одержання та характеру, а при перевірці внутрішніх документів залежить від якості системи внутрішнього контролю.

Перевірка документації та реєстрація операцій є однією з найвідповідальніших заходів аудиту. При здійсненні цієї перевірки аудитор повинен проконтролювати податкові та облікові регістри, прибуткові накладні від постачальників, особливо податкові, тому що неправильне їх заповнення спричиняє похибки у відображенні податкового кредиту з ПДВ, що стає причиною штрафів.

Складовою аудиту є контроль за коректністю відображення операцій в обліку. Це дозволяє не лише знаходити похибки, а і виявляти докази їх приховування. Кореспонденції на предмет правильності перевіряють при порівнянні операцій з документами, що повинні їх підтверджувати [38].

Під час аудиту досліджуваної теми найчастішою помилкою є нехтування правилами оформлення документів, перевірка яких дозволяє виявити не тільки неточності у їх складанні, а і зловживання, що стоять за ними.

При здійсненні перевірки розрахунків з постачальниками і підрядниками аудитор повинен проконтролювати деякі облікові моменти (рис. 3.2).

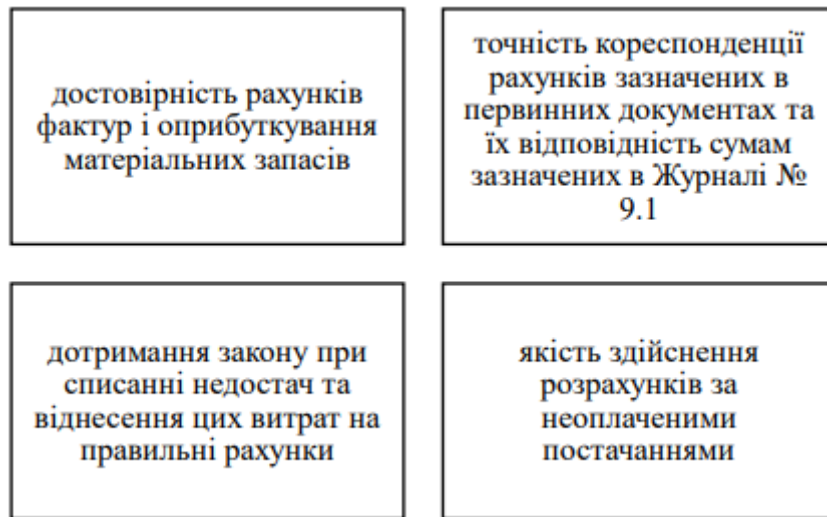

Рис. 3.2 Складові аудиторської перевірки розрахунків з постачальниками і підрядниками [16]

Щодо контролю за відображенням на рахунках залишків заборгованостей, то така перевірка проводиться у спосіб порівняння залишку за відповідним видом на початку і на кінець звітної періоду в балансі.

Під час аудиту перевіряється наявність необхідних документів на поставки, контролюється їх законність та дотримання умов проведення, зазначених у договорі. Перевірка якості та кількості поставлених товарно-матеріальних цінностей, наскільки вчасно відбулася поставка, доцільність встановлених цін, також потребують значної уваги. Тобто, аудитор має отримати докази, що доставлені матеріальні цінності були документально оформленими відповідного до чинних вимог [17].

Основними завданнями з перевірки правильності оприбуткування цінностей є перевірка:

- законності розрахунків з контрагентами;
- повноти оприбуткування матеріалів та дотримання вимог оформлення документів на їх придбання;
- виконання строків позовної давності.

Коли аудитор перевіряє оформлення первинних документів на поставку, він повинен проконтролювати заповнення всіх обов'язкових реквізитів, наприклад: назва постачальника та отримувача, суму, кількість, умови договору, наявність підписів.

За допомогою вивчення обліку аудитор має змогу намітити вектор подальшої роботи та ті елементи, які вимагають значнішої уваги, через наявні порушення. За визначених процедур аудитор здатний з'ясувати в якій мірі облікова інформація слугує для покращення якості внутрішнього аудиту, а також забезпечити правильність ведення обліку.

Для того, щоб скласти об'єктивну думку про результативність організації обліку, аудитор збирає докази, які необхідні йому. Для цього ним використовуються відповідні прийоми та методи, серед яких:

- опитування;
- зустрічна, нормативно-правова перевірки;
- інвентаризація, аналіз тощо [22].

Варто зазначити, що під час проведення перевірки аудитором можуть бути знайдені типові помилки (рис. 3.3).

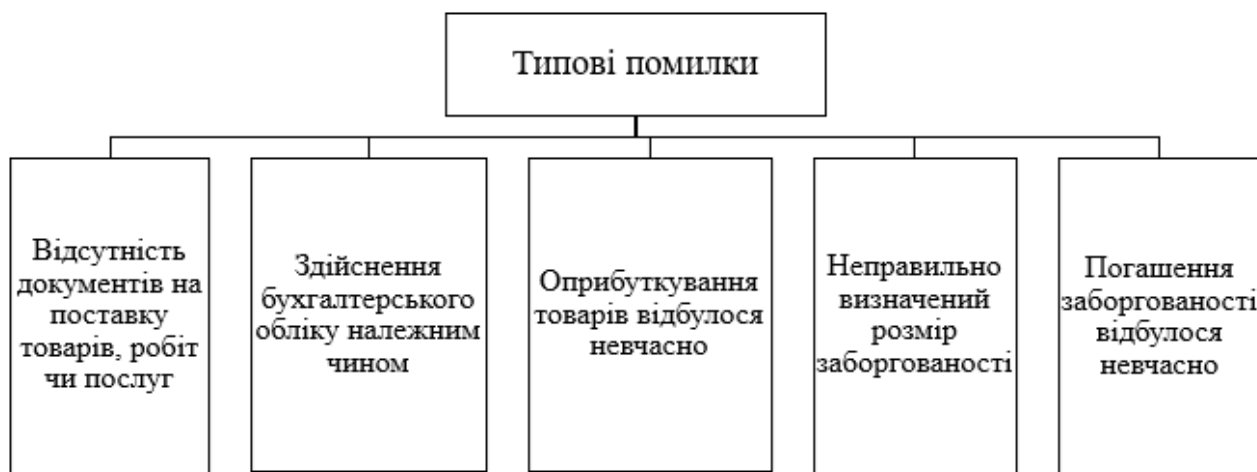

Рис. 3.3 Типові помилки у веденні обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками [18]

При здійсненні перевірки та отриманні доказів, можуть впливати факти порушення, котрі бувають через недотримання чинних нормативних документів, облікової політики, порушення принципів бухгалтерського обліку тощо. Майже всі похибки можна поєднати у дві групи:

- похибки під час бухгалтерського обліку;
- похибки, що дублюються, незнання правил здійснення обліку, податкових законів.

Під час проведення аудиторської перевірки на підприємстві аудитор повинен дотримуватись вимог Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [5] та Міжнародних стандартів контролю, якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг [8], зокрема до МСА №200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту», МСА № 700 «Формулювання думки та надання звіту щодо річної фінансової звітності», МСА №705 «Модифікація думки у звіті незалежного аудитора», МСА №720 «Відповідальність аудитора щодо іншої інформації в документах, що містять перевірену аудитором фінансову звітність».

Аудитор формує незалежний аудиторський висновок щодо якості організації ведення обліку кредиторської заборгованості, правильність оформлення первинної документації, за наявності вказує виявлені помилки та порушення, вже після проведення аудиторської перевірки і отримання доказів. Робоча документація та висновок дозволяють вчасно отримувати інформацію, необхідну для покращення робочого процесу компанії.

Отже, перевірка правильності та законності розрахунків з контрагентами являється важливою складовою розвитку будь-якого суб'єкта господарювання. Вчасне проведення аудиту допомагає у формуванні правдивої інформації про господарський стан економічної одиниці, в тому числі і про зобов'язання перед контрагентами. В свою чергу ця інформація

дає можливість виявляти неточності у веденні обліку розрахунків та попередити їх виникнення у майбутньому, а також розробити пропозиції щодо покращення стану.

3.2. Організація проведення аудиту розрахунків з постачальниками на Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей»

Від правильної організації здійснення операцій, котрі мають вплив на основні показники діяльності підприємства залежить ефективно функціонування кожної економічної одиниці. Аудит розрахунків з постачальниками та підрядниками є запорукою своєчасності, якості і правильності таких розрахунків. Для проведення аудиту розрахунків з постачальниками складається план аудиторської перевірки, він наведений в табл. 3.1.

Перевіряється організація Філія ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей».

Строки перевірки з 01.01.2021 р. до 20.01.2021 р.

Керівник групи аудиторів: Ляшенко А.В.

Склад аудиторської перевірки: Ляшенко А.В., Павленко В.М.

Таблиця 3.1.

План аудиторської перевірки розрахунків з постачальниками

№	Найменування аудиторських процедур	Період перевірки	Назва документів, що надається для перевірки	Методичні прийоми	ПІБ аудитора
1	2	3	4	5	6
1	Ознайомлення з діяльністю підприємства	01.01.2021-02.01.2021	Статут, наказ про облікову політику	Суцільний	Ляшенко А.В.

Продовження табл. 3.1

1	2	3	4	5	6
2	Звірка залишку заборгованості за даними Головної книги з залишками в облікових регістрах	03.01.2021-05.01.2021	Відомість 3.3, журнал 3, Головна книга	Суцільний	Ляшенко А.В.
3	Перевірка реальності розміру зобов'язань у фінансовій звітності товариства	06.01.2021 – 08.01.2021	Фінансова звітність	Суцільний	Ляшенко А.В.
4	Перевірка результатів проведення інвентаризації зобов'язань за звітний період.	09.01.2021 – 10.01.2021	Інвентаризаційна відомість, журнал	Вибірковий	Ляшенко А.В.
5	Перевірка договорів купівлі-продажу, документів на оплату	11.01.2021 – 14.01.2021	Договори, угоди	Суцільний	Павленко В.М.
6	Перевірка правильності відображення операцій в обліку	15.01.2021 – 16.01.2021	Регістри бухгалтерського обліку	Суцільний	Ляшенко А.В.
7	Перевірка відповідності даних фінансової звітності товариства даним обліку та відповідності даних окремих форм звітності один одному	17.01.2021 – 19.01.2021	Фінансова звітність, Головна книга	Суцільний	Павленко В.М.
8	Підготовка аудиторського звіту і аудиторського висновку	20.01.2021	Робочі документи аудитора	Суцільний	Ляшенко А.В.

Після складання плану аудиторської перевірки, складається програма, яка наведена в табл. 3.2.

Таблиця 3.2.

Програма аудиторської перевірки розрахунків з постачальниками

	Перелік аудиторських заходів (процедур)	Період проведення	Виконавець	Робочі документи аудитора
1	2	3	4	5
1	Перевірка відповідності облікової політики щодо розрахунків з постачальниками і підрядниками нормам діючого законодавства	01.01.2021-02.01.2021	Ляшенко А.В	Наказ про облікову політику
2	Перевірка правильності класифікації і оцінки даного виду заборгованості у звітності	03.01.2021 – 04.01.2021	Ляшенко А.В	Форми звітності
3	Звірка залишків по рахунку 63 за даними головної книги з залишками в облікових регістрах	05.01.2021 – 07.01.2021	Ляшенко А.В	Баланс, журнал, Головна книга
4	Перевірка результатів останньої інвентаризації зобов'язань	08.01.2021 – 10.01.2021	Ляшенко А.В	Інвентаризаційні документи, первинні документи, облікові регістри
5	Перевірка наявності і дійсності договорів купівлі-продажу	11.01.2021 – 12.01.2021	Павленко В.М.	Договори купівлі-продажу
6	Перевірка дотримання строків, порядку, документального оформлення та відображення в обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками	13.01.2021 – 14.01.2021	Ляшенко А.В	Регістри бухгалтерського обліку
7	Зустрічна перевірка даних договору, документів на оплату, та інших супровідних документів з даними відображеними у аналітичному та синтетичному обліку	15.01.2021 - 17.01.2021	Ляшенко А.В	Договори, накладні, відомість, журнал 3

1	2	3	4	5
8	Перевірка правильності проведення взаємозаліку заборгованості	18.01.2021 – 19.01.2021	Павленко В.М.	Акт взаємозаліку
9	Складання аудиторського висновку за результатами аудиту	20.01.2021	Ляшенко А.В	Записи аудитора
10	Передача аудиторського висновку та іншої підсумкової документації клієнту	20.01.2021	Ляшенко А.В	Записи аудитора

Аудиторський звіт

Філія ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей»

Аудитор: Ляшенко Анастасія Віталіївна

07600, вул. Коцюбинського, 6, м. Згурівка, Київська обл.

Суб'єкт господарювання:

Філія ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей»

Період, що перевіряється: 01.01.2020 р. – 31.12.2020 р.

Період проведення: 01.01.2021 р. – 20.01.2021 р.

На підставі Договору № 34 для проведення аудиту від «28» грудня 2020 р. аудитором Ляшенко Анастасією Віталіївною була проведена аудиторська перевірка розрахунків з постачальниками, а саме перевірка правильності відображення в обліку та фінансовій звітності, дотримання строків, порядку, документального оформлення розрахунків з постачальниками на підприємстві Філія ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» за період з «01» січня 2020 року по «31» грудня 2020 року.

Аудит проводився за участі осіб, відповідальних за фінансовий стан підприємства, бухгалтерський облік та звітність.

Документи надані для перевірки:

Статут підприємства, фінансова, податкова звітність та бухгалтерська звітність, Головна книга, журнали-ордери, первинні документи, матеріали інвентаризації, акти звірок взаєморозрахунків, накладні, договори, банківські виписки, платіжні доручення, рахунки-фактури.

Питання винесені для перевірки:

Аудит розрахунків з постачальниками, правильність відображення в обліку та фінансовій звітності і документального оформлення розрахунків з постачальниками.

В ході аудиторської перевірки аудитору було надано необхідну кількість свідчень про правильність відображення в обліку розрахунків з постачальниками.

Аудитором була проведена вибіркова перевірка інвентаризації розрахунків з постачальниками.

У ході проведеної вибіркової інвентаризації розрахунків з постачальниками Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» не було виявлено жодних відхилень між даними бухгалтерського обліку та фактично відображеними показниками.

Аудиторський висновок (звіт незалежних аудиторів)

станом на 31 грудня 2020 року

снт. Згурівка

21 січня 2021 року

Незалежним аудитором, Ляшенко Анастасією Віталіївною було проведено аудиторську перевірку Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» за період 01.01.2020 р . – 31.12.2020 р. У складі перевіреної фінансової звітності були: форма № 1 «Баланс (Звіт про майновий стан)», форма № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про

сукупний дохід)», форма №3 «Звіт про рух грошових коштів», форма №4 «Звіт про власний капітал», форма №5 «Примітки до річної фінансової звітності».

Відповідальними особами за ведення бухгалтерського та податкового обліку та складання фінансової звітності є генеральний директор Філії Косяченко С.О. початку та до кінця періоду перевірки, а також головний бухгалтер О.О. Каплій.

Аудиторська перевірка проведена у відповідності до вимог Міжнародних стандартів контролю, якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг [8].

Аудитором було здійснено перевірку розрахунків з постачальниками. Під час аудиторської перевірки було проаналізовано бухгалтерські принципи, використовувані підприємством, перевірено інформацію щодо цифрового матеріалу, покладеного в основу звітності, перевірено правильність відображення операцій в обліку. Ми вважаємо, що інформації, яка була зібрана під час перевірки, достатньо для складання висновку.

Ми підтверджуємо, що інформація, яка була надана для перевірки, надає повне уявлення про реальний склад пасивів та активів Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей», а господарсько-фінансова діяльність здійснюється відповідно до чинного законодавства.

Фінансова звітність достовірно відображає в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» станом на 31 грудня 2020 року.

3.3. Напрями удосконалення обліково-аналітичних та контрольних аспектів розрахунків з постачальниками

Для всіх економічних одиниць аудит бухгалтерського обліку, в тому числі і розрахунків з постачальниками та підрядниками виступає важливим елементом успішних результатів. Це впливає з того, що дані розрахунки включають в себе основи цивільного, податкового законодавства, а значить потребують не лише знання обліку. Вищесказане накладає свій відбиток на розрахункові операції і ускладнює здійснення процесу співпраці.

На сьогоднішній день досить часто можуть мати місце деякі негативні моменти:

- дефекти відображення в обліку операцій;
- халатність працівників;
- використання повноважень для власних цілей тощо.

Особливого значення набуває покращення організації контролю та перевірок розрахунків з постачальниками, адже вищезгадані та інші негативні моменти накладають свій слід на результат розрахункових операцій та дисципліну [28].

Я пропоную створити систему внутрішнього контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками, що входить до компетенцій одного з бухгалтерів підприємства, визначеними обов'язками, правами та відповідальністю, як внутрішнього контролера (рис. 3.4)

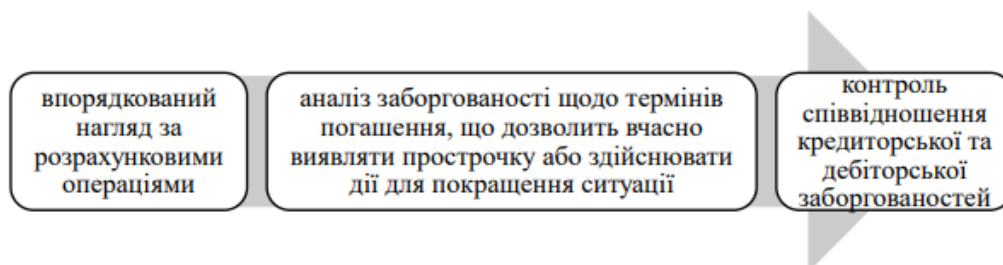

Рисунок 3.4 Напрямки внутрішнього контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками

На практиці запровадження такої системи дозволить підприємству:

- здійснювати плідну діяльність, забезпечити стійкість і розвиток, в умовах впливу зовнішніх та внутрішніх факторів;
- якісно застосовувати ресурси у виробництві;
- реагувати і знижувати грошові ризики в керівництві підприємством;
- адаптуватися до умов ринку завдяки інформаційному забезпеченні, що відповідає нинішньому ринку [36].

Система внутрішнього контролю даного об'єкту обліку матиме на меті обґрунтування правдивості даних щодо строків зобов'язань, використовуючи безпосередньо запити до контрагентів, вивчення договорів, опитування працівників підприємства, котрим доступна необхідна інформація.

Аналіз та контроль розрахунків дозволить управлінському відділу концентрувати уваги на проблемних моментах розрахунків та погашення зобов'язань, доцільності формування резервів та відображення у звітних документах [22].

Причина порушення фінансової та розрахункової дисциплін може полягати як у недосконалому веденні бухгалтерського обліку за операціями з розрахунків, недбалості працівників, так і у шахрайстві чи зловживанні службовими повноваженнями. За таких умов великого значення набуває правильне, ефективне, достовірне та своєчасне ведення розрахунків з постачальниками.

Доцільне управління кредиторською заборгованістю вимагає своєчасного оперативного обліку, що є неможливим без застосування прикладних програмних забезпечень.

Огляд існуючих програм бухгалтерського обліку, що містять відповідний модуль обліку розрахунків з контрагентами, в частині розрахунків з кредиторами, («1С:Бухгалтерія», «Парус-підприємство»,

«Галактика» тощо), показав, що вони пропонують такі функції, як ведення первинної документації, отриманої від постачальників; внесення податкових накладних; проведення звірок з контрагентами; списання простроченої заборгованості; формування окремих форм відомостей та звітів для обліку кредиторської заборгованості. Проте мають ряд недоліків використання: у програмному продукті «Парус» неможливо, на відміну від «1С:Бухгалтерія», вести взаєморозрахунки у розрізі рахунків на оплату чи договорів, бо облік ведеться адресно, розподіляючи їх за структурними підрозділами та фахівцями підприємства, з автоматичним записом у хроніку взаємних контактів.

На моє переконання, оптимальним, з погляду можливості його модифікації, є програмне забезпечення «1С:Підприємство» (рис. 3.5), в якому за допомогою конфігуратора можливо автоматизувати всі необхідні ділянки обліку операцій.

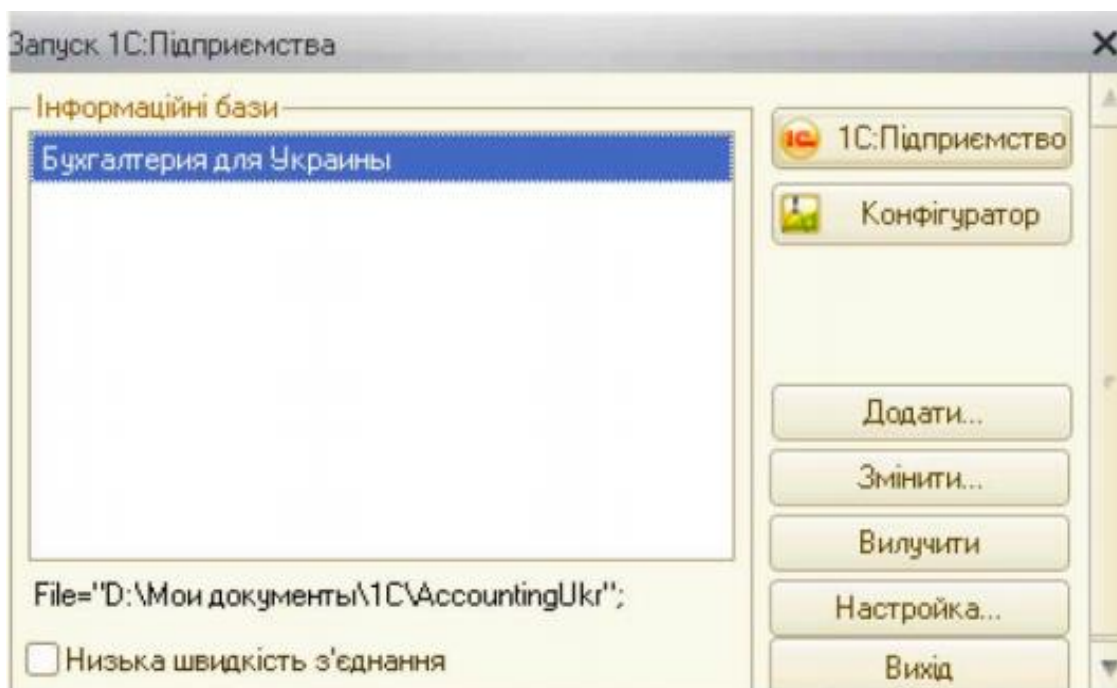

Рис. 3.5 Запуск програми «1С: Бухгалтерія 8»

На сьогодні найбільш релевантною версією платформи «1С:Підприємство» є версія 8.3, яка призначена для автоматизації

податкового обліку та бухгалтерського, включаючи підготовку обов'язкових звітів, в організаціях, що займаються будь-якою комерційною діяльністю: оптовою та роздрібною торгівлею, комісійною діяльністю, послугами, виробництвом тощо. У цьому програмному продукті можна вести як фінансовий облік, так і податковий чи управлінський.

Для відображення придбаних товарів на підприємстві та їх оплати в програмі «1С:Підприємство» треба заповнити наступні документи:

- Рахунок на оплату постачальника: Покупка, комісія (рис.3.6);
- Надходження товарів і послуг: Устаткування (рис.3.7);
- Платіжне доручення вихідне: Оплата постачальнику (рис.3.8).

Для оформлення Рахунка на оплату постачальників виберемо: Панель функцій – Покупка – Журнал – Рахунки на оплату постачальників – Додати – Покупка, комісія – Рахунок на оплату постачальника: покупка, комісія – вносимо основні реквізити, Записати, ОК.

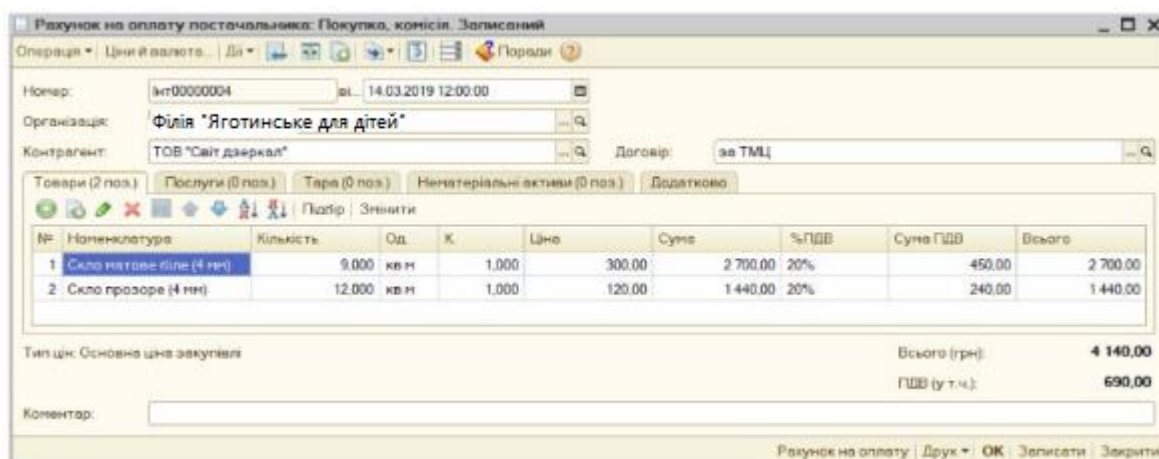

Рис. 3.6 Рахунок на оплату постачальника: покупка, комісія

Надходження товарів на підприємство в програмі оформлюється документом Надходження товарів і послуг: покупка, комісія. Виділивши курсивом миші Рахунок на оплату постачальника: покупка, комісія від 14.03.19 р. у відкритому Журналі Рахунки на оплату постачальників

вибираємо команду Ввести на підставі. В результаті з'являється заповнений документ Надходження товарів і послуг: Покупка, комісія.

№	Номіклатура	Кількість	Од.	К.	Ціна	Сума	%ПДВ	Сума ПДВ	Всього	Рахунок	Податкове гр..
1	Скло лангове біле (4 мм)	9,000	кв м	1,000	300,00	2 700,00	20%	450,00	2 700,00	281	Опод. ПДВ
2	Скло прозоріе (4 мм)	12,000	кв м	1,000	120,00	1 440,00	20%	240,00	1 440,00	281	Опод. ПДВ

Всього (грн): **4 140,00**
ПДВ (у т.ч.): **690,00**

Рис. 3.7 Надходження товарів і послуг: Покупка, комісія

Для відображення оплати за придбані товари постачальнику в програмі оформлюється документ Платіжне доручення вихідне з видом операції Оплата постачальникові та вибором команди Оплачено.

Сума: 4 140,00 грн
Номер ПД: 7

Ставка ПДВ: 20% Сума ПДВ: 690,00

Рахунок розр...: 631
Рахунок аван...:
Рахунок ПДВ (непідтверджен...): 6442
Рахунок ПДВ п/к (п/з): 6441

Податковий облік
Под. призначен...: Опод. ПДВ

Рис. 3.8 Платіжне доручення вихідне: Оплата постачальнику

Середні та великі компанії вже переходять до найновішої версії інформаційної системи обліку «BAS Бухгалтерія КОПП», адже вона значно спрощує контроль, зокрема кредиторської заборгованості, відповідає чинному законодавству України, а також має управлінський інтерфейс – дає змогу обрати тільки необхідні функції, так би мовити, підлаштувати базу конкретно «під себе».

Рекомендую звернути увагу ще на один програмний продукт, такий як ISpro – це найсучасніша і найповніша інформаційна система управління бізнесом. На відміну від програм, згаданих вище, ISpro – це сукупність взаємопов'язаних модулів (підсистем). Кожна 149 підсистема має певну незалежність, тому ISpro можна збирати виключно для потреб клієнта. Завдяки гнучкому вибору функцій, програмний пакет автоматизує бізнес-процеси, не обтяжуючись зайвими функціями та витратами на впровадження.

На мою думку, найкращим вибором для підприємств є саме ISpro. Хоч і вартість цього програмного забезпечення вища порівняно з інформаційною системою «1С:Підприємство 8.3», проте зручність, якість та ефективність ведення обліку, зокрема, розрахунків з кредиторами, є вирішальним.

При використанні комп'ютерних програм поліпшення бухгалтерського обліку може відобразитися в наступному: збільшенні обсягу інформації, отриманої з бухгалтерського обліку; зменшенні кількості помилок; підвищенні оперативності та економічної ефективності обліку кредиторської заборгованості.

Таким чином, правильно підібрана бухгалтерська програма мінімізує ступінь неточності відображення господарської діяльності залежно від спеціалізації організації та галузі бухгалтерського обліку.

Ефективність бухгалтера в компанії значно підвищується завдяки автоматизації робочих процесів. Ось чому сьогодні при розробці інформаційних систем є надзвичайно важливим мінімізування впливу

негативних факторів, що сприятиме розвитку та вдосконаленню сучасних комп'ютерних систем обліку.

Отже, за умов сучасної автоматизації та її постійного удосконалення необхідно впровадити низку заходів, які забезпечуватимуть економічну стійкість та конкурентоспроможність підприємства. Контроль кредиторської заборгованості повинен забезпечувати своєчасність погашення договірних зобов'язань, що, в свою чергу, дозволяє підприємству уникнути втрат у вигляді фінансових санкцій. Виконання своєчасної звірки взаєморозрахунків з партнерами та кредиторами, запобігання прострочення заборгованості мають бути основою в організації їх обліку. Тому пропоную деталізувати бухгалтерські рахунки з обліку кредиторської заборгованості та розрахунків з постачальниками за аналітичними рахунками, що сприятиме формуванню належного обліково-інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень щодо організації розрахунків з різними кредиторами.

Ефективний контроль також сприятиме позитивному іміджу компанії, підвищуючи тим самим рівень довіри постачальників, інших кредиторів чи навіть інвесторів, збільшуючи ймовірність укладання контрактів на більш вигідних умовах.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Розвиток ринку супроводжується зі зростанням кількості договірних відносин, що передбачають операції розрахунків. Процес постачання дозволяє підприємству забезпечити свою діяльність усіма необхідними ресурсами. Проте, разом з цим виникають різні проблеми, пов'язані з неякісною організацією обліку розрахунків, шахрайством, недбалістю, зловживаннями робочим становищем. Все це породжує виникнення прострочення платежів, проблеми з платоспроможністю та фінансовим становищем організації. Тому все частіше виникає потреба покращення системи бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками та проведенні перевірок щодо правильності, своєчасності, достовірності їх відображення.

У першому розділі кваліфікаційної роботи було досліджені теоретичні основи організації обліку розрахунків з постачальниками, було розкрито особливості організації первинного, синтетичного, аналітичного обліку процесу розрахунків з постачальниками.

Для обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками передбачений рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками». Для документального оформлення операцій із розрахунками з постачальниками підприємство використовує такі первинні документи як платіжне доручення, податкова накладна, рахунок-фактура, акт виконаних робіт, банківська виписка, розрахунково-платіжна відомість та ін.

Основним нормативним документом із регулювання обліку зобов'язань є «Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 11 «Зобов'язання».

У другому розділі було розглянуто організаційно-економічну характеристику Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей», досліджено організаційну структуру та структуру бухгалтерії підприємства. Філію ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей»

очолює голова Правління ТДВ «Яготинський маслозавод». Він займається плануванням діяльності підприємства та контролює якісне виконання завдань та цілей підприємства.

Було проведено техніко-економічний аналіз та аналіз показників результативності підприємства за 2019-2020 рр.. За результатами проведеного техніко-економічного аналізу можна зробити висновок, що показники мають як позитивну, так і негативну динаміку змін, так валовий прибуток зріс на 8980 тис. грн, проте витрати збільшились. Підприємство є збитковим, що свідчить про втрату фінансових ресурсів. Також негативна динаміка спостерігається в показнику рентабельність операційної діяльності (збільшилась на 2,36), що свідчить про збільшення витрат операційної діяльності.

Обов'язковим елементом було проведення аналізу складу та динаміки кредиторської заборгованості Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» за 2019-2020 рр., завдяки якому ми бачимо зростання кредиторської заборгованості в цілому на 395 823 тис. грн., що свідчить про недостатню кількість у підприємства власних коштів, щоб виплатити всі свої зобов'язання та збільшення заборгованості, що звичайно негативно впливає на діяльність підприємства.

В третьому розділі роботи було розглянуто теоретичні аспекти та проведено аудит розрахунків з постачальниками, було складено план та програму аудиторської перевірки та був зіставлений аудиторський звіт та позитивний висновок, в якому зазначено що фінансова звітність Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» достовірно відображає фінансовий стан.

Надано рекомендації щодо вдосконалення аудиту розрахунків з постачальниками, запропоновано введення системи внутрішнього контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками, що входить до

компетенції одного з бухгалтерів підприємства. Ця система забезпечить стійкість і розвиток підприємства, його успішну та якісну діяльність. Також було запропоновано використання на підприємстві сучасних інформаційних систем, таких як «1С:Підприємство 8.3» та ISpro.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Цивільний кодекс України від 16.01.03р. № 435-IV [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.ligazakon.ua вільний.
2. Податковий кодекс України від 02.12.10 р. № 2755-VI зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/2755-17.
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1997 р. № 996-XIV. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
4. Про обіг векселів в Україні: закон України від 5 квітня 2001р. №2374-III / Бухгалтерія в сільському господарстві. –2010. –№10. –С.35-37.
5. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
6. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» (в редакції від 01.01.2012) // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_051.
7. Міжнародний стандарт фінансової звітності 15 «Дохід від договорів з клієнтами» (в редакції від травня 2015 року) // База даних «Інформаційно-аналітична система. URL: <https://zakon.help/article/msfz-15-dohid-vid-dogovoriv-z-klimentami-msfz-15-dohid>.
8. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2016-2017 рр. частина 1 / Пер. з англ. К.: Міжнародна федерація бухгалтерів; Аудиторська палата України, 2017. 978.

9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.01.00 р. № 20 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>

11. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879.

12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютний курсів» від 17.08.2000 р. № 515 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00>.

13. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затверджена постановою Правління Національного банку України № 22 від 21.01.2004 // Бухгалтерія. – 2009. - № 27. – С.22-58.

14. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99р. № 291 // Головні нормативні документи для бухгалтера: практичне керівництво «Бібліотека баланс». – 2016. – № 2. – С. 25 – 101.

15. Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. №291 «Про план рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій».

16. Аудит: методика і організація : навч. посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 319 с.

17. Бабенко Л.В., Фесенко В.В., Цьома К.Ю. Прикладні аспекти обліку та внутрішнього контролю розрахунків із постачальниками і підрядниками. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2016. № 4(04). С. 9-424.

18. Білозерцев В.С., Худякова О.С. Методика обліку та аудиту розрахунків з контрагентами на підприємстві. Економіка та держава. 2019. № 1. С. 73—77.

19. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах: Підручник. / [М.Ф. Огійчук, В.Я. Плаксієнко, Л.Г. Панченко та ін]; за ред. проф. М.Ф. Огійчука. - К.:Алерта, 2007.-979с.

20. Гнатенко Є. П. Аналіз співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства. Науковий вісник МНУ імені В.О. Сухомлинського. Економічні науки. 2015. № 1(4). С.38-42.

21. Господарські договори: поради, зразки, практика (частина перша): практичне керівництво серії «Бібліотека «Баланс» / [головний редактор О. Целуйко]. – Дніпропетровськ: ТОВ «Баланс-Клуб», 2018. – № 23. – 111с.

22. Кешеля А. В. Облік і контроль розрахунків з дебіторами і кредиторами. вісн. Одеського національного університету. Серія : Економіка. 2014. Т. 19, №. 2(6). С. 52-56.

23. Киян А.В., Ярмолюк О.Ф Облік і контроль розрахунків з постачальниками та підрядниками. Молодий вчений. 2015. № 9(24). С. 77–80.

24. Кім Г.Г. Бухгалтерський облік: первинні документи та порядок їх заповнення: навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2013. 480 с.

25. Кравець В. Перспективи здійснення безготівкових розрахунків в Україні / В. Кравець // Банківська справа. –2010. –№ 6. –С.3-8.

26. Лазарева С. Ф. Методологічне і методичне забезпечення аудиту інформаційних технологій. Формування ринкових відносин в Україні. 2012. № 1(128). С. 117-125.

27. Лобова Н.В. Стан дебіторської та кредиторської заборгованості та її вплив на економічну стійкість сільськогосподарських підприємств /Н.В.Лобова // Агросвіт. –2010. –№15. –С.30-33.

28. Мулик, Я. І. Стан та перспективи розвитку аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками підприємства. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2018. №(2). С. 106-115

29. Ніколаєнко С.М., Ляшенко А.В., Корніяка Ю.С. Удосконалення організаційної структури управління підприємства // The XXVIII International Science Conference «Trends in science and practice of today». – 2021. – с. 111-116

30. Омельницька З. Розрахунки з покупцями та постачальниками / З.Омельницька // Енциклопедія бухгалтерських проведення: практичне керівництво «Бібліотека баланс». – 2016. – № 10. – С. 54 – 57.

31. Панченко О.М. Формування облікової політики підприємства щодо кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги. Сталий розвиток економіки. 2015. № 4. С. 163-169.

32. Пилипенко К. А. Методологічні підходи обліку розрахунків із кредиторами: вітчизняний та міжнародний аспект. вісн. Бердянського університету менеджменту і бізнесу. 2018. № 1 (41). С. 97–101.

33. Попов А.В. Перевіряємо розрахунки з дебіторами і кредиторами / А.В. Попов // Все про бухгалтерський облік. –2010. –№114. –С.33-37.

34. Правдюк Н. Л. Облікова концепція товарно-матеріальних цінностей в умовах постіндустріальної економіки. вісн. Житомирського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. 2017. № 2. С. 21-30

35. Сафарова А. Методика аудиту поточних зобов'язань. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2015. №1. С. 59-64.

36. Сопко В.В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу : підручник. К. : КНЕУ, 2015. 258 с.

37. Ужва А. М. Ефективна модель аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками підприємства. Економіка та держава. 2012. №4. С. 1-4.

38. Феофанов Л. К. Методичні підходи з організації обліку та аудиту кредиторської заборгованості на підприємстві. Економічна наука. Інвестиції: практика та досвід. 2013. №12. С. 65-68.

39. Шарапа О. М. Особливості економічного аналізу кредиторської заборгованості підприємства. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. Міжнародний науковий журнал. 2016. Випуск 6. С.91-101.

ДОДАТКИ:

Додаток А

		Дата (рік, місяць, число)		Коди	
		2020	01	01	
Підприємство	Філія ТДВ "Яготинський маслозавод" "Яготинське для дітей"	за ЄДРПОУ	38073507		
Територія		за КОАТУУ	3221555100		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з додатковою відповідальністю	за КОПФГ	250		
Вид економічної діяльності	В-во дитячого харчування та дієтичних харчових продуктів	за КВЕД	10.86		
Середня кількість працівників ¹	178				
Адреса, телефон	07700, Київська обл., Яготинський район, м. Яготин, вул. Шевченка, буд. 213, (04570) 5-04-59				
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з ко					
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):					
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку					v
за міжнародними стандартами фінансової звітності					
Баланс (Звіт про фінансовий стан)					
на 31 грудня 2019 р.					
		форма №1		код за 1801001	
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду		
1	2	3	4		
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи	1000	1 992	3 497		
первісна вартість	1001	3 446	5 868		
накопичена амортизація	1002	(1 454)	(2 371)		
Незавершені капітальні інвестиції	1005	28 723	162		
Основні засоби	1010	140 558	163 394		
первісна вартість	1011	211 343	257 677		
знос	1012	(70 785)	(94 283)		
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-		
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-		
Довгострокові фінансові інвестиції:					
які обліковуються за методом участі в капіталі інших	1030	-	-		
інші фінансові інвестиції	1035	-	-		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	115		
Відстрочені податкові активи	1045	-	-		
Інші необоротні активи	1090	-	-		
Усього за розділом I	1095	169 273	167 167		
II. Оборотні активи					
Запаси	1100	39 050	40 414		
Виробничі запаси	1101	25 855	27 241		
Незавершене виробництво	1102	1 205	969		
Готова продукція	1103	11 990	12 203		
Поточні біологічні активи	1110	-	-		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи,	1125	7 788	5 840		
Дебіторська заборгованість за розрахунками:					
за виданими авансами	1130	-	-		
з бюджетом	1135	-	3		
у тому числі з податку на прибуток	1138	-	-		
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	630 198	934 931		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4 717	7 231		
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-		
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 095	1 564		
Рахунки в банках	1167	1 095	1 564		
Виграти майбутніх періодів	1170	71	62		
Інші оборотні активи	1190	468	51		
Усього за розділом II	1195	683 386	990 095		
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-		
Баланс	1300	852 659	1 157 262		

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(12 427)	(27 298)
Неоплачений капітал	1425	-	-
Випучений капітал	1430	-	-
Усього за розділом I	1495	(12 427)	(27 298)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	173
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	(11)	(5)
Усього за розділом II	1595	(11)	168
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	24
товари, роботи, послуги	1615	38 653	28 695
розрахунками з бюджетом	1620	320	319
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	344	381
розрахунками з оплати праці	1630	1 202	1 353
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	822 214	1 149 436
Поточні забезпечення	1660	1 582	2 686
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	803	1 497
Усього за розділом III	1695	855 098	1 184 392
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	852 659	1 157 262
Керівник		Прилітко І.Л.	
Головний бухгалтер		Грубірна Л.В.	
1. Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.			

		Додаток 1 до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1		Дата (рік, місяць, число)		Коди	
				2021	01	01	
Підприємство	Філія ТДВ "Яготинський маслозавод" "Яготинське для дітей"	за ЄДРПОУ	38073507				
Територія		за КОАТУУ	3221955100				
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з додатковою відповідальністю	за КОПФГ	250				
Вид економічної діяльності	В-во дитячого харчування та дієтичних харчових продуктів	за КВЕД	10.86				
Середня кількість працівників ¹	186						
Адреса, телефон	07700, Київська обл., Яготинський район, м. Яготин, вул. Шевченка, буд. 213, (04570) 5-04-59						
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з ко							
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):							
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку							v
за міжнародними стандартами фінансової звітності							
Баланс (Звіт про фінансовий стан)							
на 31 грудня 2020 р.							
							Форма №1 Код за 1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду				
1	2	3	4				
I. Необоротні активи							
Нематеріальні активи	1000	3 497	2 141				
первісна вартість	1001	5 868	5 879				
накоплена амортизація	1002	(2 371)	(3 739)				
Незавершені капітальні інвестиції	1005	162	13 748				
Основні засоби	1010	163 394	185 562				
первісна вартість	1011	257 677	291 114				
знос	1012	(94 283)	(105 551)				
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-				
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-				
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030	-	-				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших							
інші фінансові інвестиції	1035	-	-				
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	115	-				
Відстрочені податкові активи	1045	-	-				
Інші необоротні активи	1090	-	-				
Усього за розділом I	1095	167 167	201 449				
II. Оборотні активи							
Запаси	1100	40 414	44 098				
Виробничі запаси	1101	27 241	30 313				
Незавершене виробництво	1102	969	1 902				
Готова продукція	1103	12 203	11 883				
Поточні біологічні активи	1110	-	-				
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи,	1125	5 840	7 387				
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	1130	-	-				
за виданими авансами							
з бюджетом	1135	3	-				
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-				
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих док	1140	-	1				
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх	1145	934 931	1 288 909				
розрахунків							
Інші поточні дебіторська заборгованість	1155	7 231	6 390				
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-				
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 584	232				
Рахунки в банках	1167	1 584	232				
Витрати майбутніх періодів	1170	62	78				
Інші оборотні активи	1190	51	558				
Усього за розділом II	1195	990 095	1 347 634				
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи							
Баланс	1300	1 157 262	1 549 083				

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	-	-
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(27 298)	-31 231
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	-	-
Інші резерви	1435	-	0
Усього за розділом I	1495	(27 298)	-31 231
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	0
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	173	100
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	(5)	-1
Благодійна допомога	1528	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	0
резерв незароблених премій	1533	-	0
інші страхові резерви	1534	-	0
Інвестиційні контракти	1535	-	0
Проксовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	169	99
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	24	43
товари, роботи, послуги	1615	28 699	31 247
розрахунками з бюджетом	1620	319	318
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	381	392
розрахунками з оплати праці	1630	1 353	1 436
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	1 149 438	1 479 399
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	0
Поточні забезпечення	1660	2 606	3 427
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	0
Інші поточні зобов'язання	1690	1 497	1 689
Усього за розділом III	1695	1 184 392	1 580 215
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами,	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	1 157 262	1 549 083
Керівник		Пріліпко І.Л.	
Головний бухгалтер		Грубрін Л.В.	
1 Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику			

		до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"	
		Коди	
		Дата (рік, місяць, число)	2020 01 01
		за ЄДРПОУ	38073507
Підприємство	Філія ТДВ "Яготинський маслозавод" "Яготинське для дітей" (найменування)		
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)			
за 2019 р.			
		Форма №2	Код за ДКУД 1801003
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	178 580	167 644
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(138 297)	(127 209)
Валовий :			
прибуток	2090	40 283	40 435
збиток	2095	-	-
Інші операційні доходи	2120	179	72
Адміністративні витрати	2130	(7 798)	(6 314)
Витрати на збут	2150	(44 317)	(40 659)
Інші операційні витрати	2180	(3 174)	(992)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(14 827)	(7 458)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	2	-
Інші доходи	2240	-	-
Фінансові витрати	2250	(57)	-
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(14 882)	(7 458)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(14 882)	(7 458)
II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(14 882)	(7 458)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	355 013	304 821
Витрати на оплату праці	2505	29 821	18 292
Відрахування на соціальні заходи	2510	6 142	3 958
Амортизація	2515	24 823	16 783
Інші операційні витрати	2520	47 118	43 301
Разом	2550	462 917	387 155

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Приліпко І.Л.

Головний бухгалтер

Грубріна Л.В.

		Додаток 1 до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"		
		Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	Коди 2021 01 01 38073507	
Підприємство	Філія ТДВ "Яготинський маслозавод" "Яготинське для дітей" (найменування)			
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2020 р.				
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ				
		Форма №2	Код за ДКУД: 1801003	
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
1	2	3	4	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	175 982	178 580	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(126 719)	(138 297)	
Валовий :				
прибуток	2090	49 263	40 283	
збиток	2095	-	-	
Інші операційні доходи	2120	146	179	
Адміністративні витрати	2130	(7 711)	(7 798)	
Витрати на збут	2150	(44 094)	(44 317)	
Інші операційні витрати	2180	(1 637)	(3 174)	
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190	-	-	
збиток	2195	(4 033)	(14 827)	
Доход від участі в капіталі	2200	-	-	
Інші фінансові доходи	2220	54	2	
Інші доходи	2240	-	-	
Фінансові витрати	2250	(38)	(57)	
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-	
Інші витрати	2270	(5)	-	
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290	-	-	
збиток	2295	(4 022)	(14 882)	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-	
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-	
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350	-	-	
збиток	2355	(4 022)	(14 882)	
II. СУКУПНИЙ ДОХІД				
Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
1	2	3	4	
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-	
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-	
Накопичені курсові різниці	2410	-	-	
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-	
Інший сукупний дохід	2445	-	-	
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-	
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-	
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-	
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(4 022)	(14 882)	

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	373 479	355 013
Витрати на оплату праці	2505	27 459	29 821
Відрахування на соціальні заходи	2510	6 042	6 142
Амортизація	2515	26 780	24 823
Інші операційні витрати	2520	47 168	47 118
Разом	2550	480 928	462 917

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Приліпко І.Л.

Головний бухгалтер

Грубріна Л.В.

Наказ про облікову політику на підприємстві

ТДВ «Яготинський маслозавод»

м. Яготин «01» січня 2010р.

Відповідно до вимог Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" (далі Закон № 996) наказую встановити такі принципи, методи і процедури, що будуть використовуватись підприємством для складання та подання фінансової звітності і формувати облікову політику підприємства.

I. Організація бухгалтерського обліку

Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться безперервно з дня реєстрації та до його ліквідації. Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться у автоматизованій формі із застосуванням комп'ютерної бухгалтерської програми ІС Бухгалтерія.

Методологічні засади формування у бухгалтерському обліку товариства побудовані на повному плані бухгалтерських рахунків та з одночасним використанням реєстрів бухгалтерського обліку у відповідності до методичних рекомендацій №422.

На Підприємстві встановити таку форму організації бухгалтерського обліку:

– Бухгалтерський облік здійснюється директором підприємства до моменту включення посади головного бухгалтера до штатного розкладу підприємства.

З метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку й звітності проводити інвентаризацію активів і зобов'язань, відповідно до Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 року № 879.

- Інвентаризацію запасів проводити не рідше 1 разу в квартал.
  - Інвентаризацію Основних засобів та нематеріальних активів проводити 1 раз на рік
- Для проведення інвентаризаційної роботи (планових та позапланових інвентаризацій активів та зобов'язань, списання основних засобів, малоцінних, інших матеріальних цінностей тощо) затвердити постійно діючу інвентаризаційну комісію окремим наказом по підприємству.
- Підприємство застосовує рахунки класу 9 відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 року № 291.

II. Формування облікової політики

Основні засоби.

Для обліку та складання звітності основні засоби поділяються на наступні класи (групи):

- земельні ділянки;
- будівлі, споруди і передавальні пристрої;
- машини та обладнання (у т.ч. обчислювальна техніка);
- транспортні засоби;
- інструменти, прилади, інвентар (меблі);
- інші основні засоби.

Первісна оцінка об'єктів всіх груп основних засобів здійснюється за собівартістю, що включає ціну придбання (у т.ч. імпорту мита, податки, які не відшкодовуються); будь-які витрати, які безпосередньо пов'язані з доставкою активу до місця розташування та приведення його в стан, необхідний для експлуатації; попередньо оцінені витрати на демонтаж, переміщення об'єкта та відновлення території, зобов'язання за якими товариство на себе бере.

Дооцінка основних засобів здійснюється за собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності.

Частота переоцінок залежить від змін справедливої вартості активів. При переоцінці об'єкту основних засобів накопичена амортизація на дату переоцінки віднімається із загальної балансової вартості активу, а чиста вартість трансформується в переоцінену вартість цього активу. Якщо балансова вартість активу збільшилася в результаті переоцінки, збільшення визнається в іншому сукупному доході та накопичується у власному капіталі під назвою "Капітал у дооцінках". Зменшення балансової вартості активу відображається в іншому сукупному доході, якщо існує кредитове сальдо дооцінки щодо цього активу. Якщо кредитового сальдо дооцінки недостатньо, то зменшення балансової вартості активу визнається через прибуток (збиток). Дооцінка, що входить

до власного капіталу об'єкта основних засобів, що використовується, переноситься на нерозподілений прибуток частинами в розмірі різниці між амортизацією, що базується на переоціненій балансовій вартості активу, та амортизацією, що базується на первісній вартості активу. У разі, якщо актив вибуває з використання або ліквідується сума дооцінки цього активу, що залишилась, переноситься прямо на нерозподілений прибуток.

Витрати на поточний ремонт і обслуговування відносяться на витрати у міру здійснення. Вартість заміни значних компонентів основних засобів капіталізується, а компоненти, які були замінені, списуються.

На кожну звітну дату керівництво оцінює наявність ознак зменшення корисності основних засобів. Якщо такі ознаки зменшення корисності існують, керівництво переглядає балансову вартість своїх активів у відповідності до МСБО 36 "Зменшення корисності активів".

Прибуток і збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння отриманих коштів і балансової вартості цих активів і визнаються в звіті про фінансові результати. Амортизація об'єктів основних засобів нараховується із застосуванням прямолінійного методу протягом терміну їх експлуатації: Будинки та споруди - 1-30 років;

Виробниче та інше обладнання - 5-15 років;

Транспортні засоби - 1-17 років;

Інші основні засоби - 1-10 років.

Ліквідаційна вартість основного засобу - це розрахункова сума, яку б товариство отримало в даний час від вибуття активу, за вирахуванням витрат на вибуття, якби стан і період використання об'єкту основних засобів були такими, які очікуються в кінці терміну його експлуатації. Коли товариство має намір використовувати актив до кінця періоду його фізичного існування, ліквідаційна вартість такого активу дорівнює нулю.

Амортизація за всіма групами основних засобів нараховується із застосуванням прямолінійного методу.

Нематеріальні активи.

Нематеріальні активи - немонетарні активи, які не мають фізичної субстанції та можуть бути ідентифіковані, тобто можуть бути відокремлені або відділені від товариства або виникають внаслідок договірних або інших юридичних прав (незалежно від того, чи можуть вони бути відокремлені). Нематеріальні активи визнаються лише тоді, коли існує ймовірність того, що майбутні економічні вигоди, що відносяться до активу, надходять товариству та собівартість активу можна достовірно оцінити. В момент первісного визнання нематеріальні активи оцінюються за собівартістю. Наступна оцінка здійснюється за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності. Амортизація всіх класів (груп) нематеріальних активів нараховується із застосуванням прямолінійного методу.

Термін корисного використання та метод амортизації переглядаються один раз на рік.

Інвестиційна нерухомість.

Інвестиційна нерухомість - це нерухоме майно, яким товариство володіє для здобуття доходу від здачі його в оренду або від збільшення його вартості, або для обох цих цілей, і яке саме товариство не займає. Первісна оцінка проводиться за собівартістю, включаючи витрати на операцію. Подальша оцінка здійснюється за моделлю справедливої вартості. Прибутки або збитки в результаті змін справедливої вартості інвестиційної нерухомості відносяться на прибуток або збиток. Критерії, що застосовуються товариством для відділення інвестиційної нерухомості від нерухомості, зайнятою власником (основні засоби): частку, яка утримується з метою отримання орендної плати або для збільшення капіталу, та частку, яка утримується для використання в основній діяльності товариства, можна продати окремо; якщо такі частки не можна продати окремо, нерухомість є інвестиційною нерухомістю, якщо тільки незначна, не більше 10%, її частка утримується для використання в основній діяльності.

Незавершені капітальні інвестиції.

Незавершеними капітальними інвестиціями є вартість основних засобів, будівництво яких ще не завершено. Амортизація на ці активи не нараховується до моменту їх введення в експлуатацію. Незавершене капітальне будівництво включає вартість будівельних робіт, суму інжинірингових робіт, інші прямі витрати та загальновиробничі витрати. По закінченню будівництва актив буде переведену у відповідну групу основних засобів. Амортизація буде нараховуватись з дати, коли актив буде побудований та стане придатним до використання. Незавершене будівництво активів, які призначені для продажу, відображається в складі запасів. Незавершене будівництво інвестиційної нерухомості відображається як інвестиційна нерухомість.

Дебіторська заборгованість.

Дебіторська заборгованість є непохідним фінансовим активом та визнається тільки коли товариство стає стороною контрактних положень. Первісна оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю плюс витрати на операцію, які прямо відносяться до цього фінансового активу. Справедливою вартістю дебіторської заборгованості є справедлива вартість наданої (отриманої) компенсації. Подальша оцінка здійснюється за амортизованою собівартістю, з урахуванням збитків від зменшення корисності. Станом на кожну звітну дату товариство оцінює, чи існують об'єктивні свідчення того, що корисність дебіторської заборгованості зменшилася. Балансова вартість дебіторської заборгованості зменшується через рахунок резерву з одночасним визнанням збитку за звітний період. Якщо в наступному періоді величина збитку від зменшення корисності зменшується і це зменшення може бути об'єктивно співвіднесено із подією, що має місце після визнання зменшення корисності, то раніше визнаний збиток від зменшення корисності сторнується. Сторнування не повинне призводити до такої балансової вартості, яка перевищує суму, що її мала б амортизована вартість у разі невизнання зменшення корисності на дату сторнування. Резерв під зменшення корисності дебіторської заборгованості визначається розрахунковим методом на підставі історичних даних щодо дебіторської заборгованості товариства.

Запаси.

Запаси при первісному визнанні обліковуються за собівартістю придбання. Собівартість запасів включає всі витрати на придбання, витрати на переробку та інші витрати, понесені під час доставки запасів до їх теперішнього місцезнаходження та приведення їх у теперішній стан. В Балансі (Звіті про фінансовий стан) запаси відображаються за найменшою з двох величин: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації. Зменшення вартості запасів (уцінки) відображається з одночасним визнаннями збитків. Вартість готової продукції і незавершеного виробництва включає вартість сировини, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати і відповідні виробничі накладні витрати, розраховані на підставі нормативної виробничої потужності.

Собівартість одиниць запасів визначається шляхом використання конкретної ідентифікації їх індивідуальної собівартості.

Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття.

Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття визнаються в тому випадку, коли товариство не використовує їх в господарській діяльності, керівництво має тверді наміри їх продати протягом одного року з дати класифікації, ймовірність продажу висока, актив чи група можуть бути негайно продані в поточному стані. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття оцінюються по найменшій з двох величин - балансовій вартості чи справедливій вартості за виключенням затрат на продаж. Доходи та витрати від припиненої діяльності обліковуються окремо від доходів та витрат від діяльності, що продовжується. Результат, за виключенням податків, відображається в звіті про сукупні доходи та витрати. Основні засоби та нематеріальні активи, які класифікуються як необоротні активи, утримувані для продажу, не амортизуються.

Гроші та їх еквіваленти.

Кошти на депозитних рахунках з терміном погашення більше 3 місяців відображається в звітності як поточні фінансові інвестиції, з терміном погашення більше 12 місяців - як інші довгострокові фінансові інвестиції. Грошові кошти, що знаходяться на спеціальному рахунку і призначені для обліку коштів у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, відображаються у фінансовій звітності як грошові кошти.

Інвестиції в асоційовані компанії.

В цій окремій фінансовій звітності інвестиції в асоційовані компанії обліковуються за собівартістю у відповідності до МСБО 27 "Консолідована та окрема фінансова звітність" (перейменованій в "Окремі фінансові звіти"). Асоційованою компанією є компанія, на яку товариство здійснює суттєвий вплив, як правило, така ситуація передбачає володіння від 20% до 50% прав голосу. Суб'єкт господарювання втрачає суттєвий вплив на об'єкт інвестування, коли він втрачає повноваження брати участь у прийнятті рішень щодо фінансових та операційних політик цього об'єкта інвестування. Втрата суттєвого впливу може відбуватися зі зміною або без зміни абсолютних чи відносних прав власності. У разі втрати суттєвого впливу товариство оцінює і визнає інвестиції за справедливою вартістю. Різниця між балансовою вартістю інвестиції на момент втрати суттєвого впливу і її справедливою вартістю визнаються в складі прибутків чи збитків. Якщо частка товариства в збитках асоційованої компанії рівна або перевищує її частку в цій асоційованій компанії, товариство не визнає подальші збитки, крім випадків, коли вона узяла на себе зобов'язання або здійснила платежі від імені асоційованої компанії.

Фінансові активи, доступні для продажу.

Фінансові активи, доступні для продажу, визнаються коли товариство стає стороною за договором у відношенні таких активів. Первісна їх оцінка здійснюється за справедливою вартістю, до якої додаються витрати на операцію, які прямо відносяться до придбання фінансових активів. Справедлива вартість визначається на базі котирувальної ринкової ціни. Якщо фінансовий актив не має котирувань, то такий фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю, яка базується на результатах нещодавнього продажу непов'язаним третім сторонам, або шляхом розрахунку дисконтованих грошових потоків (лише для боргових цінних паперів). Виняток складають інвестиції в інструменти власного капіталу, за якими відсутні котирувальні ринкові ціни на активному ринку та чия справедлива вартість не може бути надійно оцінена, а також пов'язані з ними похідні інструменти, які оцінюються за собівартістю. Проценти за фінансовими активами, доступними для продажу, розраховані за методом ефективної ставки, відображаються в Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) за статтею "Інші фінансові доходи".

Дивіденди за доступним для продажу інструментом власного капіталу визнаються як прибуток, коли встановлено право товариства на отримання платежу. Зміни справедливої вартості вказаної категорії фінансових активів відображаються в іншому сукупному доході (та, відповідно, у власному капіталі) у тому періоді, у якому вони виникли. Якщо зменшення справедливої вартості доступного для продажу фінансового активу визнано в іншому сукупному доході та є об'єктивне свідчення зменшення корисності активу, кумулятивний збиток, який був визнаний в іншому сукупному доході, виключається з власного капіталу і визнається у прибутку чи збитку як коригування внаслідок перекласифікації в сумі, яка дорівнює різниці між вартістю його придбання і поточною справедливою вартістю, за вирахуванням збитку від зменшення корисності цього фінансового активу, раніше визнаного у прибутку чи збитку. Якщо в наступному періоді справедлива вартість боргового інструмента, класифікованого як доступний для продажу, збільшується і це збільшення може бути об'єктивно пов'язаним із подією, що має місце після визнання збитку від зменшення корисності, то збиток від зменшення корисності сторнується і визнається у прибутку чи збитку. Збитки від зменшення корисності інвестицій в інструменти власного капіталу, визнані в прибутку чи збитку, не сторнуються.

Інвестиції, утримувані до погашення.

Інвестиції, утримувані до погашення, визнаються, коли товариство стає стороною за договором щодо таких активів. Первісна оцінка здійснюється за справедливою вартістю плюс витрати на операцію, які прямо відносяться до цих фінансових активів. Подальша оцінка здійснюється за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка. Наприкінці кожного звітного періоду товариство оцінює, чи існують об'єктивні свідчення того, що корисність інвестицій, утримуваних до погашення, зменшилася. При наявності об'єктивних свідчень того, що відбувся збиток від зменшення корисності інвестицій, утримуваних до погашення, величина збитку визначається як різниця між балансовою вартістю активу та теперішньою вартістю попередньо оцінених майбутніх грошових потоків, дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка. Сума втрат від зменшення корисності за інвестиціями, утримуваними до погашення (інвестиції в боргові цінні папери) визначається як різниця між їх балансовою вартістю та теперішньою вартістю попередньо оцінених майбутніх грошових потоків, дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка. Ця різниця визнається витратами звітного періоду. Зменшення корисності фінансових активів, що обліковуються за амортизованою собівартістю. Збитки від зменшення корисності визнаються у складі прибутку або збитку у міру їх виникнення в результаті однієї або більше подій ("збиткових подій"), що відбулися після первинного визнання фінансового активу і що впливають на суми або терміни розрахункових майбутніх грошових потоків, які пов'язані з фінансовим активом або з групами фінансових активів, якщо дані збитки можна оцінити з достатньою мірою точності. Якщо товариство визначає, що не існує об'єктивних ознак зменшення корисності для фінансового активу, що оцінений на індивідуальній основі, незалежно від того, є актив індивідуально істотним чи ні, він включається в групу фінансових активів з подібними характеристиками кредитного ризику і ця група оцінюється на предмет зменшення корисності на колективній основі. Основними факторами, які враховує товариство при оцінці фінансового активу на предмет його знецінення, є прострочений статус, значні фінансові труднощі контрагента, погіршення платоспроможності та інші, що здійснюють негативний вплив на контрагента.

Якщо в подальшому сума збитку від зменшення корисності зменшується, і це зменшення може бути об'єктивно віднесене до події, яка відбулася після визнання зменшення корисності (як, наприклад, підвищення кредитного рейтингу дебітора), раніше визнаний збиток від знецінення сторнується. Активи, погашення яких неможливе, списуються за рахунок сформованого резерву під знецінення після завершення всіх необхідних процедур для відшкодування і після визначення остаточної суми збитку. Повернення раніше списаних сум відображається через прибутки.

Облікова політика може змінюватися, тільки якщо змінюються статутні вимоги, вимоги органу, який затверджує положення (стандарти) бухгалтерського обліку, або якщо зміни забезпечать достовірне відображення подій або операцій у фінансовій звітності підприємства.

Генеральний директор

Сіренко О.О.

В.о. Головного бухгалтера

Каплій О.О.

Виписка з банківських рахунків на 26.06.2021Найменування організації: Філія ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей»Номер рахунку: 40705910706000004461Дата формування: 26.06.2021Дата останньої операції: 25.06.2021Вхідний залишок (До): 15 000,00

Дата	№ Документа	Кореспондуючий рахунок	Вид операції	Відділення банку	Сума	
					Дебет	Кредит
1	2	3	4	5	6	7
25.06.2021	243	40705910706000004345	2	5403654	10 000,00	
25.06.2021	351	30300145856300012564	1	5503525		25 000,00
25.06.2021	242	40705910706000002425	3	5503525	10 000,00	

Вихідний залишок: (До) 20 000,00

ПЛАТІЖНЕ ДОРУЧЕННЯ № 1

від 30 квітня 2021 р.

9987761

Одержано банком 1 травня 2021 р.

Платник Філія ТДВ "Яготинський маслозавод" "Яготинське для дітей"

Код 08756003

Банк платника

код банку

ЛЕБЕТ рах.№

СУМА

АТ «Ощадбанк»

00032129

45678977651236

8000,00

Отримувач Орленко Віктор Михайлович

Код 00359516

рах.№

КРЕДИТ

Банк отримувача

код банку

19477363461423

АТ КБ «Приватбанк»

14360570

Сума словами

Вісім тисяч грн. 00 коп.

Призначення платежу

Для поповнення карти 5785 9842 5783 4358, Орленка Віктора

Михайловича

. ПІН 29747636830

Проведено банком

М.П. Підписи _____

Підпис банку

